

a szerkesztőségek figyelmébe!

-lm la

a gépkocsinyeremény betétkönyvek sorsolásával kapcsolatban az otp az alábbi javítást adja:

az 5 000 forintos betétkönyveknél a 15. sorozatszám mellett/ wartburg lim./ a szám helyesen nem 515 553, hanem

/mti/ 516 553 /ötszázötvenháromezer ötszázötvenhárom/

--

21.10/szb

se

-44-

Végo

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. február 21.

bb 1. főszerkesztés terv egy évszázados adósság törlesztésére - huszonöt kötetben dolgozzák fel a százezer dallamra terjedő népzenei anyagot

l ms/gk-lm gk

1968. február 21.

Kodály Zoltán 1951-ben a magyar népzene tára „gyermekjátékok” című első kötetének előszavában azzal indította el ezt a nagy vállalkozást, hogy akadémiánk évszázados adósságának törlesztését kezdi meg vele. Ez valóban így is volt, hiszen Bartók akadémiai megbízatása körülbelül száz évvel azután történt, hogy nemes esztergom és komárom vármegye az akadémiához intézett levelében arra kérte a tudós társaságot, a népköltészettel együtt gyűjtse össze a magyar népzene kincseit is.

Bartók akadémiai munkálkodása az ő és Kodály gyűjtése után végre az első intézményes lépés volt a történelmi adósság törlesztésére, a felszabadulásnak kellett azonban eljönnie, hogy Kodály irányításával megkezdődhessen az addigi gyűjtések eredményeinek kiadása. Az Akadémia népzenekutató csoportjának megalakulása után 1953-tól 1966-ig öt kötet látott napvilágot, a „gyermekjátékok”-at követte a „jeles napok”, a „lakodalmások”, /két kötetben/ „párosítás”, és a „siratók”, ezek mind alkalomhoz kötött dallamokat tartalmaznak. Ezt a sort a Kerényi György szerkesztésében készülő hatodik kötet zárja le, amely egyéb népszokásokhoz fűződő dallamokat, vásári kikiáltók, éjjeliőrök, koldusok dallamait gyűjti egybe.

Dr. Rajeczky Benjámint, a kutató csoport vezetőjét, a mester kiváló és hűséges munkatársát szerint a magyar népzene tárnak addigi kötetéről világszerte nagy elismeréssel, mint a népzene gyűjtés corpusairól beszélnek.

/folyt.köv./

se

- 1 -

bb 1. / félévszázados terv.... 1. folyt. /-ju

- ez azonban a munkának még csak a kisebbik része, az előkészületben levő hetedik kötetet kezdődik a tulajdonképpeni nagy sorozat, az alkalomhoz, népszokásokhoz nem kötött dallamok sokrétű anyagának rendszerezése, tudományos feldolgozása, ez a magyar népzenei líra- és balladák egészét átfogó munka mintegy százezer dallamra terjed ki, ezt a vállalkozást 20-25 kötetre bocsátjuk, egy kötet megjelenítésére két évet számítva az előbbieken említett akadémiai adósság félévszázados törlesztési terve áll előttünk, csak hálával és elismeréssel gondolhatunk arra, hogy akadémiánk a magyar tudományos kutatómunka sokrétű támogatása közben ezt a tevékenységet is szeretettel gondolja és biztosítja a nagy sorozat megjelenítését.

- előreláthatólag az év végén vagy jövőre kerül nyomdába a magyar népzene tárának hetedik, a nagy rendszerező sorozatot elindító kötete, ennek munkálatai jelentős késést szenvedtek járdányi párt halálával, Kodály ugyanis a nagy zenészt és tudóst jellemző szerénységgel nem erőltette a maga rendszerezését, hanem szabad vitára bocsátotta a különböző elgondolásokat, és amikor meggyőződött arról, hogy a járdányi-féle rendszerezési elv a legalkalmasabb a magyar dallamanyag feldolgozására, emellett döntött, járdányi halála után a vele együtt dolgozó Olsvai Imre egyiptomi gyűjtőútja miatt csak mintegy félévi késedelemmel vehette át a szerkesztést, az egyes kötetek egy-egy fő dallamtípus köré csoportosuló változatokat dolgoznak majd fel, mégpedig a munka nemzetközi használhatósága érdekében kétnyelvű, magyar-angol kiadásban, ez a kétnyelvűség már a népzene tárának ötödik kötetével megkezdődött Lawrence Picken Cambridge-i biológus-zenekutató érte és lelkes segítségével, az egyes kötetekben bemutatott és rendszerezett dallamanyagot tudományos elemzés kíséri, amely a dallamokat történelmi és társadalmi háttérbe helyezi és az európai párhuzamokra is felhívja a figyelmet, helyet kapnak a szöveg néiküli, tisztán hangszeres dallamok is.

- még járdányi kezdeményezésére bevezettük a rendszerező munkába az elektronikus számítógépek alkalmazását, a gép nemcsak felhívja a figyelmet olyan jelenségekre, amelyeknek a kutatók nem tulajdonítottak fontosságot, s ezért hasznosan egészíti ki a hagyományos „kézi” erővel, tollal-ceruzával folytatott szellemi munkát. /mti/

--

-2-

el

bb 2. arany jános előszavával kiadott petőfi-kötetet kapott a márciusban nyíló ostffyasszonyfai petőfi-muzeum

a vid-fm/tné-lm ká

1968. február 21.

ritka könyvcsemegével, arany jános előszavával megjelent petőfi-kötettel gazdagodott a március 15-én megnyíló ostffyasszonyfai petőfi-émlékmúzeum anyaga, a hagyománytisztelő kemenesaljai falu az 1848-as forradalom évfordulóján petőfi-muzeumot és szobrot avat annak emlékére, hogy 1839 nyarán egy helybéli rokonánál töltötte az ifjú petőfi.

az emlékmúzeumban megtalálhatóak lesznek a magyarországon és külföldön fellelhető petőfi-kiadványok, kritikák, irodalomtörténeti emlékek, a múzeum létrehozói - dala józseffel, a celldömölkői járási tanács vb. elnökhelyettesével az élen - levélben fordultak a petőfi-kutatókhoz, magánosokhoz, intézményekhez: gazdagítsák adományaikkal a leendő múzeumot, kérő sorokra egymás után érkeznek a szervezőbizottsághoz a könyvek, tanulmányok és más írásművek./mti/

--

bb 3. kozmetikázzák tihanyt és badacsonyt - tovább fejlesztik a balaton-menti táj- és természetvédelmi területeket

a vid kz/sk-lm ká

1968. február 21.

a nemzetközi természetvédelmi unió nyilvántartásában is szereplő balaton-menti táj- és természetvédelmi területeket az idén tovább szépítik, az év végéig negyedmillió forintot költenek sétautak, kilitók és menedékhelyek építésére, a vidék két neves tájvédelmi körzetében - badacsonyan és tihanyban - több évig tartó kozmetikázás kezdődik, tihanyban az egész félszigetre kiterjedő komplex regionális tervnek megfelelően, a táj jellegéhez és esztétikai igényeihez igazítják a gazdálkodási terveket is, a félsziget nagy részét a badacsonyi állami gazdaság átvette a gyógynövénytermelő vállalatától, szakemberei gondos felmérések után döntöttek a telepítendő kultúrákról, a félsziget „lila feltjait”, - az idegenforgalmi látványosságnak számító, illatos levendula-táblákat - továbbra is megtartják, a belső területeken lugas rendszerű szőlőskerteket alakítanak ki, esztétikai szempontok miatt a betonkarók helyett itt továbbra is fakarókat használnak, tervek készülnek a hajdan lecsapott külső tó újbóli feltöltésére.

badacsonyan évek óta foglalkoznak a kőbányák okozta sebhelyek gyógyításával, de még legalább tíz év szükséges ahhoz, hogy véglegesen eltüntessék azokat, a kis-balatoni nyílt vizek szegényes halállományát mesterséges telepítéssel gyarapítják, hogy ezzel is javítsák híres madárvilágának megélhetési lehetőségét./mti/

--

-3-

el

bb 4. korszerűsítik a budai szórakozóhelyeket

i hi/j-lm sr

1968. február 21.

a délbudai vendéglátóipari vállalat tovább fejleszti a 11. kerületi szórakozóhelyeket. a borostyán helyén étterem és zenés eszpresszó nyílik majd meg, a park éttermet toldalékszárnyal bővítik, a citadella étterem zenés eszpresszóval és szabadtéri szórakozóhellyel bővül, a hamzsabégyi út és a vincellér utca sarkán épülő lakónházban hangulatos kisvendéglőt rendeznek be. /mti/

--

bb 5. a haza védelmében

k vt/gk-lm sr

1968. február 21.

cimmel csaknem 30 neves magyar képzőművész - köztük katonák - mintegy 100 alkotásából Lengyelországban rendeztek kiállítást, s a tárlat anyaga varsón kívül számos más nagyvárost is bejár. a közeli napokban ugyanez a kiállítási anyag a szomszédos csehszlovákiában kezdi meg körutját, ahol szintén több nagyvárosban mutatják majd be. a kiállítás három hónapig „vendégszerpel,, a csehszlovák szocialista köztársaságban. /mti/

--

bb 6. Lakótelepi klub

i hi/j-lm sr

1968. február 21.

a kacsón pongrác uti lakótelepen a kerületi tanács klubot rendez be, amelynek 10 000 kötetes könyvtára is lesz. /mti/

--

bb 8. abc-áruház épült zuglóban

i hi/j-lm sr

1968. február 21.

a 14. kerületi tanács az egressy téri lakótelepen abc-áruházat és bisztrót, a kacsón pongrác uti lakótelepen - a szőnyi uti strand közelében - fűszerboltot létesít. /mti/

--

- 4 -

ll

bb 7. csárdák ,, reneszansza,,

vid kz/sk-ju ká cz

1968. február 21.

valósággal reneszánszuk van baranyában a lakott helyeken kívül fekvő csárdáknak. nemcsak a turisták, de a városi emberek is előszeretettel keresik fel a természetes környezetű, ízletes ételekkel és jó borokkal szolgáló vendéglőket, a fogyasztási szövetkezetek és a termelőszövetkezetek felfigyeltek az érdeklődésre: tucatnyi csárdát újítottak fel a baranyai utak és a me-cseki hágók mellett, illetve a duna és a dráva partján, ügyelve arra, hogy megőrizzék eredeti jellegüket. két újabb csárdával is gyarapodik a megye vendéglátó hálózata: vasason a termelőszövetkezet nyitotta meg buzakalász nevű csárdáját, mohácson pedig a halászlé szövetkezet rendez be új csárdát. harkányban egész csárdasor felépítését tervezik. /mti/

--

bb 9. új gyógyfürdő az alföldön

a vid kz/sk-ju ká cz

1968. február 21.

tíz éve ismert, hogy a püspökpusztai melegvíz, a hajduszboszlóihoz hasonló gyógyhatású. az ebben rejlő lehetőséget az idén kezdik nagyobb arányban hasznosítani. újabb 1000 méter mély kutat fúrtak, s még az idén megkezdik egy 500 fürdőző befogadására alkalmas nagy medence építését. a kisközség saját erejéből képtelen volna a fejlesztés megvalósítására, ezért kisebb-nagyobb pénzüsszeggel a bajai járás minden községe hozzájárult az építkezés finanszírozásához. /mti/

--

bb 10. folytatják az állatkert korszerűsítését

i hi/j-ju sr la

1968. február 21.

a fővárosi állat- és növénykert az idén mintegy három és félmillió forint értékű korszerűsítési munkát végeztet. felújítják a nagy sziklacsoportot, korszerűsítik a teveházat, s új munkásöltözőket építenek. /mti/

--

-5-

ll

bb 11. élő őrszállítmány olaszországba

vid kz/sk-ju ká cz

1968. február 21.

Élővasd-ehportunkat a mavad soproni telepe bonyolítja le. az előírt megfigyelések, illetve vizsgálatok után innen szállítják külföldre az ország különböző területein összefogott apró- és nagyvadakat. az idei enyhe tél nem kedvezett ugyan az élővad-befogásnak, mégis több mint 60.000 nyulat és 35.000 szárnyast, - fácánt, foglyot - irányítottak a telepről franciaországba és olaszországba. a héten megkezdődött a nagyvadak exportja is. az első szállítmányt őzekből állították össze: olasz erdőségeken „kapnak„ új otthont. /mti/

bb 12. csuszós úton vigyázatlanul vezetett - két és félévi szabadságvesztés

i bc/j-ju sr la

1968. február 21.

kámán józsef, 18 éves budapesti lakos vigyázatlanul, nagy sebességgel vezetett személygépkocsit a x. kerületi gyömrői úton. az esőtől síkossá vált uttesten az autó megcsuszott, s vezetője elvesztette az uralmat a jármű fölött. a gépkocsi átkerült a bal oldalra, s nekiütközött a köztisztasági hivatal tenergépkocsijának. kámán, valamint a vele együtt utazó három férfi súlyosan megsérült. az elszenvedett sérülések következtében egyik utas a helyszínen, egy másik pedig néhány nap múlva a kórházban meghalt.

a fővárosi bíróság kámán józsefet - figyelembe véve, hogy alig haladta meg a fiatalkor határát, mindössze néhány hete vezetett, továbbá maga is súlyosan megsérült - jogerősen két és félévi szabadságvesztésre ítélte és öt évre eltiltotta a gépjárművezetéstől. /mti/

--

-6-

bb. 13. „francia üdülőfalú„ tihanyban - százezren utaznak az idén külföldre az ibusz-szal

i hb/j/gk/1e/gy/la

1968. február 21.

az ibusz már készül az idegenforgalmi idényre. budapesten az idén nyáron is bérlő az akadémia és az universitas diákszál-
lókát, amelyek a múlt évben nagyon kellemes idényszállodáknak bizonyultak, s több ezer vendégfogadásra alkalmas magánlakást is keres. várja a fizetővendég-szolgálatra jelentkezőket a balaton mindkét partján és a történelmi emlékekben gazdag vidéki városokban is. a nyáron, sőt már az idény kezdetén is üdültet vendégeket a balaton menti mikro-motelekben.

tárgyalásokat kezdett az ibusz külföldi nagy cégekkel az ott dolgozók folyamatos magyarországi üdültetéséről és ennek eredményeként például „francia üdülőfalú„ létesül tihanyban. az egész szezonra kiadta az ibusz a fonyód-bélatelepi bungalókát, a fából készült apartmanokat. név szerint olyan nagy az érdeklődés, hogy magánszállásokon is helyeznek el külföldiek. sok szórakozást kínál a vendégeknek az ibusz a balatoni vízi és az ország különböző részein rendezésre kerülő népi karneváloktól a soproni ünnepi hetekig és a szegedi ünnepi játékokig.

magyarországról külföldre az előjelek szerint az idén több mint százezren utaznak az ibusz-szal. elsősorban természetesen a környékbeli országokba kínál társasutazásokat, így például jugoszláviába nemcsak teljes ellátással, hanem ugynevezett félpanziós szolgáltatással. olcsó utazásokat szervez csehszlovákiába, lengyelországba, a német demokratikus köztársaságba, de eljuthatnak a magyar turisták dél- és nyugat-európába és a közel-keletre is. összesen 80-100féle különböző társasutazás közt válogathatnak tetszésük- és pénztárcájuk szerint. /mti/

--

bb. 14. újabb kétezer lakás kelenföldön

i hi/j/sr/wgy/la

1968. február 21.

a kelenföldi lakótelepen az idén - csaknem félmilliárd forint beruházással - 2 037 lakás építését fejezik be. ebből 1 445 szövetkezeti, a többi állami lakás lesz. ezenkívül 2 340 családi otthon építésének megkezdése szerepel az idei tervben. járulékos létesítményként 16 tantermes általános iskola és 150 személyes óvoda készül el. /mti/

--

- 7 -

4e925

P.204Kue

bb. 15. három alkotói terület közös intézménye a művészeti alap
- tájékoztató a műkereskedelmi zsürizésről, alkotói
tiszteltdíjakról, épülő műtermes lakásokról

1 tf/gk/sr/gy/La

1968. február 21.

Művészeti alap néven közös szervezetben, egységes jogintézményként működik tovább ez év elejétől a korábbi önálló három - képzőművészeti, irodalmi és zenei - „alap”, az egyesítést indokoltá tették olyan ésszerű megfontolások, mint a többi között törekvés a kulturális terület jobb szervezethez, a művészársadalom hatékonyabb segítése, nem utolsósorban pedig az ügyvitel egyszerűsítése. Mindezt a művelődésügyi minisztérium illetékesei mondták el az mti tudósítójának, aki arról érdeklődött: a gazdálkodás új rendjében milyen változások történnek a művészeti területeken.

előjáróban megállapítható, hogy az alkotó művészek /festők, szobrászok, írók, költők, film- és színházművészek, zeneszerzők, előadóművészek/ anyagi segítségével, állami és társadalmi támogatásban semmiféle visszakozás nem lesz, összességében az anyagi pártolás mikéntje, hogyanja tekintetében viszont lényeges módosításokat hajtanak végre, annak jegyében, hogy a kultúra területén elsősorban a magas eszmei-művészi értékű produktumok alkotói, létrehozói kapják a legnagyobb pártolást, anyagiakban is. nem csekély összegről van szó: 1968-ban 10 473 millió forint / a nemzeti jövedelemnek csaknem 8 százaléka/ jut művelődési célokra. tehát az állam mint eddig, a jövőben is tetemes összeget fordít a kultúrára - a nemzeti jövedelemmel arányosan növekvő mértékben. így a kulturális intézmények és vállalatok - könyvkiadók, színházak, filmgyárak, mozik - ezután sem kényszerülnek arra, hogy eredményes működésük és fejlődésük érdekében netán a kulturális politikánkkal ellentétes irányú tevékenységgel tegyenek szert nyereségre, illetve többletbevételekre. természetesen ez utóbbi tényezőket sem lehet elhanyagolni, a takarékosagra, az ésszerű gazdálkodásra és a bevétel fokozására azonban csak a szocialista művelődéspolitikával összhangban szabad és kell törekedni.

a megváltozott gazdaságirányítási rendszerben új fogalom, új pénzügyi intézmény: a kulturális alap - tartalmában a művészársadalom egyik „bankja”, formájában pedig a különféle művészi tevékenységek „szabályozója”, /szellemi és közgazdasági értelemben egyaránt/. célja és rendeltetése: elősegíteni a kulturális szempontból értékes alkotások létrehozását és eljuttatását a közönséghez.

/folyt. köv./

- 8 -

8.50/11 K 925

9.30 K

bb. 15. / három alkotói... 1. folyt./ gy

indulásul 10 millió forintot központilag biztosítottak. a kulturális alap folyamatosan „táplálkozik”, olyan összegekből, amelyeket járulékként kell fizetniük egyes kulturális terjesztőknek, forgalmazóknak. mindemellett a járulék címén befolyó összeg csak kis hányada a kultúra, a művelődésügy céljaira rendelkezésre álló anyagiaknak, a központilag biztosított pénznek, nevezetesen a kulturális költségvetésnek. ebből is kitűnik, hogy a - már rendeletileg szabályozott - kulturális járulék nem valamiféle bevételi forrás, hanem olyan tényező, amely gátat vet annak, hogy a különféle kulturális intézmények és vállalatok netán csak kézzel fogható anyagi hasznot, nyereséget igérfeladatokra vállalkozzanak, tehát voltaképpen művelődéspolitikai-közgazdasági befolyásolást jelent a járulékfizetés.

elmondták a művelődésügyi minisztériumban azt is, hogy például képzőművészeti vonatkozásban a művészeti vállalatok, a képzőművészeti kivitelező és iparvállalat, a képcsarnok, az iparművészeti vállalat és a képzőművészeti kiadó produktumainak korábbi forgalmiadómentességét /magyarán: „annyit és azt gyártok, amennyit és amit akarok”, helyzetét;/ megváltoztatja most a kulturális járulék fizetési kötelezettség. azt, hogy mi után kell és mennyi járulékot fizetni: az iparművészeti tanács és a népi iparművészeti tanács dönti el az ott dolgozó - változatlan működésű - zsűri útján. tetemes munka vár ezekre a bíráló bizottságokra, hiszen évenként sokezer képző- és iparművészeti alkotás művészi minőségét kell elvégezniük. ugyanakkor a képcsarnoknál, amely közismerten műkereskedelmi vállalat, a forgalmazásra szánt alkotások zsürizését tökéletesítik, amelyben a művek értékének és a művészi szempontoknak az elsődlegessége mellett az eddigieknél sokkal inkább különböző összegszerűen nagyban eltérő alkotói tiszteltdíjakat állapítanak meg - a jobb művek, a jobb művészek előnyére.

idei tervei szerint a művészeti alap - többek között - nagy gondot fordít az ország különböző vidékein az alkotóházak, művésztársulatok fenntartására, bővítésére, korszerűsítésére. nyolcvanegy műtermes lakás építtetését vette programba a művelődésügyi minisztérium képzőművészeti főosztálya. a beruházási költségeket egyrészt a művészeti alap bocsátja rendelkezésre, másrészt - s már vannak erre jó példák - a különféle helyi szervek, tanácsok anyagi közreműködésével biztosítják.

9.00/gy K 925

- 9 -

/folyt. köv./

9.30 K

bb. 15. három alkotói terület közös intézménye a művészeti alap
- tájékoztató a műkereskedelmi zsűrizésről, alkotói
tiszteltdíjakról, épülő műtermes lakásokról

1 tf/gk/sr/gy/La

1968. február 21.

művészeti alap néven közös szervezetben, egységes jogintézményként működik tovább ez év elejétől a korábbi önálló három - képzőművészeti, irodalmi és zenei - „alap,, az egyesítést indokoltá tették olyan ésszerű megfontolások, mint a többi között törekvés a kulturális terület jobb szervezethez, a művészársadalom hatékonyabb segítése, nem utolsósorban pedig az ügyvitel egyszerűsítése. mindezt a művelődésügyi minisztérium illetékesei mondták el az mti tudósítójának, aki arról érdeklődött: a gazdálkodás új rendjében milyen változások történnek a művészeti területeken.

előjáróban megállapítható, hogy az alkotó művészek /festők, szobrászok, írók, költők, film- és színházművészek, zeneszerzők, előadóművészek/ anyagi segítésében, állami és társadalmi támogatásában semmiféle visszakozás nem lesz, összességében az anyagi pártolás mikéntje, hogyanja tekintetében viszont lényeges módosításokat hajtanak végre, annak jegyében, hogy a kultúra területén elsősorban a magas eszmei-művészi értékű produktumok alkotói, létrehozói kapják a legnagyobb pártolást, anyagiakban is. nem csekély összegről van szó: 1968-ban 10 473 millió forint / a nemzeti jövedelemnek csaknem 8 százaléka/ jut művelődési célokra. tehát az állam mint eddig, a jövőben is tetemes összeget fordít a kultúrára - a nemzeti jövedelemmel arányosan növekvő mértékben. így a kulturális intézmények és vállalatok - könyvkiadók, színházak, filmgyárak, mozik - ezután sem kényszerülnek arra, hogy eredményes működésük és fejlődésük érdekében netán a kulturális politikánkkal ellentétes irányú tevékenységgel tegyenek szert nyereségre, illetve többletbevételekre. természetesen ez utóbbi tényezőket sem lehet elhanyagolni, a takarékosagra, az ésszerű gazdálkodásra és a bevétel fokozására azonban csak a szocialista művelődéspolitikával összhangban szabad és kell törekedni.

a megváltozott gazdaságirányítási rendszerben új fogalom, új pénzügyi intézmény: a kulturális alap - tartalmában a művészársadalom egyik „bankja,, , formájában pedig a különféle művészi tevékenységek „szabályozója,, /szellemi és közgazdasági értelemben egyaránt/. célja és rendeltetése: elősegíteni a kulturális szempontból értékes alkotások létrehozását és eljuttatását a közönséghez.

/folyt. köv./

8.50/11 fe 92

9.30/11

- 8 -

bb. 15. / három alkotói... 1. folyt./ gy

indulásul 10 millió forintot központilag biztosítottak. a kulturális alap folyamatosan „táplálkozik,, olyan összegekből, amelyeket járulékként kell fizetniük egyes kulturális termékek, szolgáltatások után az előállítóknak, bemutatóknak, terjesztőknek, forgalmazóknak. mindamelllett a járulék címén befolyó összeg csak kis hányada a kultúra, a művelődésügy céljaira rendelkezésre álló anyagiaknak, a központilag biztosított pénznek, nevezetesen a kulturális költségvetésnek. ebből is kitűnik, hogy a - már rendeletileg szabályozott - kulturális járulék nem valamiféle bevételi forrás, hanem olyan tényező, amely gátat vet annak, hogy a különféle kulturális intézmények és vállalatok netán csak kézzel fogható anyagi hasznót, nyereséget ígérő feladatokra vállalkozzanak, tehát voltaképpen művelődéspolitikai-közgazdasági befolyásolást jelent a járulékfizetés.

elmondták a művelődésügyi minisztériumban azt is, hogy például képzőművészeti vonatkozásban a művészeti vállalatok, a képzőművészeti kivitelező és iparvállalat, a képcsarnok, az iparművészeti vállalat és a képzőművészeti kiadó produktumainak korábbi forgalmiadómentességét /magyarán: „annyit és azt gyártok, amennyit és amit akarok,, helyzetét;/ megváltoztatja most a kulturális járulék fizetési kötelezettség. azt, hogy mi után kell és mennyi járulékot fizetni: az iparművészeti tanács és a népi iparművészeti tanács dönti el az ott dolgozó - változatlan működésű - zsűrik útján. tetemes munka vár ezekre a bíráló bizottságokra, hiszen évenként sokezer képző- és iparművészeti alkotás művészi minőségét kell elvégezniük. ugyanakkor a képcsarnoknál, amely közismerten műkereskedelmi vállalat, a forgalmazásra szánt alkotások zsűrizését tökéletesítik, amelyben a művek értékének és a művészi szempontoknak az elsődlegessége mellett az eddigieknél sokkal inkább különböző összegszerűen nagyban eltérő alkotói tiszteltdíjakat állapítanak meg - a jobb művek, a jobb művészek előnyére.

idei tervei szerint a művészeti alap - többek között - nagy gondot fordít az ország különböző vidékein az alkotónházak, művésztelepek fenntartására, bővítésére, korszerűsítésére. nyolcvanegy műtermes lakás építtetését vette programba a művelődésügyi minisztérium képzőművészeti főosztálya. a beruházási költségeket egyrészt a művészeti alap bocsátja rendelkezésre, másrészt - s már vannak erre jó példák - a különféle helyi szervek, tanácsok anyagi közreműködésével biztosítják.

9.00/gy fe 92

- 9 -

/folyt. köv./

9.30/11

bb. 15. /három alkotói.... 2. folyt./ gy

vácott, kecskeméten, debrecenben, hódmezővásárhelyen kerül tető alá az új műtermes lakások nagyobbik hányada. „telepítésükkel„ erősíteni kívánják az alkotó művészetek vidéki központjait, hiszen ezek jelentős szerepet töltenek be egy-egy országrész kulturális életében. az épülő lakások védettek lesznek, ami annyit jelent, hogy ha bármelyik bármilyen címen megürül, csak a művelődésügyi minisztérium jelölheti ki az új bérlőt, kizárólag művészek közül./mti/

bb. 18. sztereo-dagerrotipia

i ol/hn/sr/gy/la

1968. február 21.

két újabb érdekességgel gazdagodott a magyar munkásmozgalom múzeum dagerrotipia-gyűjteménye. a most vásárolt felvételek ismeretlen személyeket ábrázolnak. az egyik technikailag különösen érdekes; egy hölgyet ábrázoló sztereo-dagerrotipia. két teljesen egyforma felvétalből áll, amelyeket a keretre szerelt nézőkén át egybeolvadva lát a szemlélő.

az 50 darabból álló gyűjteményhez egyre ritkábban kerülnek elő a fényképezés őskorának ezek a hazai „leletei„. közvetlen számítás szerint is még legalább ezer darab egykorú felvétel rejtőzködhet szerte az országban. hazánkban az 1940-es évek elejétől 15 évig készültek dagerrotipia, tíz ismert meseter műtermében.

az európai viszonylatban is számottevő gyűjteményben több történeti jelentőségű felvétel is szerepel, így például kossuth lajosnak, batthyány lajosnak, bemnek és a szabadságharc más tábornokainak fotója. a dagerrotipia ékszerdobozhoz hasonló kis albumai azonban jobbra gazdag polgárok arcképét rejtik. csak a módosabbak engedhették meg maguknak a fényképezésnek ezt a módját. a felvételek jó-dőzőknek kitett ezüstlemezen készültek, és higanydőkkel hívták elő; a fényképezéssel pedig jobbra festők foglalkoztak. egy dagerrotipia ára egy jobb festmény árával volt egyenlő, s érdekességéhez tartozott, hogy nem tüntették fel rajta a mester nevét és az alkotás keltét, mégis akad olyan „ősfotó„, amelyen mindkét adat szerepel. a gyűjtemény egyik darabja például a neves festőművész, borsos józsef műtermében készült./mti/

9.05/gy 4c 93°

- 10 -

10-46

bb. 16. javítják a balaton-part zöldség-gyümölcs ellátását - nyolcvan termelőszövetkezettel vállalt üzletkötő szerepet a mék

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. február 21.

a veszprém megyei mék vállalat az idén rugalmas kereskedelem-politikával, újszerű üzletkötésekkel szándékozik tovább javítani a balaton-part zöldség-gyümölcs ellátását. nyolcvan, közvetlenül a balaton-part közelében gazdálkodó termelőszövetkezettel kötött olyan értelmű szerződést, amely szerint a mék megkeresi termékeik piacát, de az értékesítést maga a termelő üzem bonyolítja le. ezzel mind a fogyasztó, mind pedig a termelőszövetkezet jól jár, s természetesen a mék-nek is megtérülnek a közvetítés költségei. a fogyasztók közvetlenül a termőhelyről, tehát frissebben és jobb minőségben kapják a gyümölcsöt és a zöldségfélét. a 80 termelőszövetkezettel kötött szerződés együttesen 1 800 vagon zöldség és gyümölcs elhelyezésére vonatkozik./mti/

bb. 17. három év alatt megháromszorozódik a műanyagtermelés - műanyagtechnológiai központ alakult

i tz/tr/ie/gy/la

1968. február 21.

a közelmúltban kezdte meg működését a műanyagtechnológiai központ, hogy új alkalmazási területeket tárjon fel, propagálja az új termékeket és célszerű felhasználásukról tájékoztassa a fogyasztókat.

műanyagfeldolgozó kapacitásunk a rendelkezésre álló nyersanyagból ma becslés szerint a hazai igények 60-70 százalékát elégíti ki. mivel azonban évi 30 000 tonnás alapanyagtermelésünk a harmadik öt éves terv végére megháromszorozódik - és lépést tart ezzel a feldolgozó ipar fejlődése is - növekedniök kell az igényeknek is. ezt azonban idejében elő kell készíteni, mert például a többévtizedes használatra szánt műanyagtermékek - gázcsövek, építőipari szerelvények, stb. - gyártását igen hosszú kipróbálásnak kell megelőznie.

nehéztí a műanyagipar fejlődését a feldolgozóipar egyenlensége és aránytalansága. évente nem sokkal több, mint 45,5 ezer tonna műanyagot 65 vállalat és 36 szövetkezet dolgoz fel. de az egész mennyiségnek 73,1 százaléka azon a nyolc üzemen megy keresztül, amelynek teljesítménye egyenként meghaladja az ezer tonnát, míg az 56 legkisebb üzemre együttvéve csupán három százalék jut.

/folyt. köv./

9.10/gy 4c 83°

- 11 -

10-46

bb. 17. / három év alatt... folyt./- gy

problémák vannak a szakember-ellátással is, mégpedig minden szinten. ezért dolgozták ki tavaly a műanyagfeldolgozó szakmunkások képzésének tematikáját és most készül a szakképzettséget igénylő munkakörök listája.

a minisztérium ezenkívül azokat az üzemeket, amelyek adottságaik folytán részesei lehetnek egy későbbi korszerű országos feldolgozó iparágnak, felvilágosítással, tanácsokkal, információkkal támogatja. igyekszik segíteni az alapanyagellátás, a fejlesztési hitelpreferenciák és a gépbeszerzési lehetőségek problémáinak megoldásában is. a műanyagiparban tehát a minisztérium a hatósági jogkör nélküli „fejlesztési diszpécser„ szerepére vállalkozik./mti/

bb. 22. hintók külföldre

vid kz/sk/ká/gy/c z

1968. február 21

a fűzesgyarmati járműkészítő és javító kisipari szövetkezet az utóbbi években több kiállításon nagy sikert aratott esterházy-hintóival és termelési célokat szolgáló kocsijaival. a legrosszabb utakon is használható járművek iránt nagy érdeklődés tapasztalható; az év elejétől 150 homokfutót és különböző típusú kocsit rendeltek az állami és szövetkezeti gazdaságok. a ktsz külföldi érdeklődésre is számít: az idén már több európai országban bemutatja „minta-kollekcióját„./mti/

bb. 24. tanácsköztársasági emlékművet állítanak fel sátoraljajuhelyen

vid-fm/sk/ká/gy/cz

1968. február 21.

sátoraljajuhelyen a pártbizottság és a városi tanács kezdeményezésére emléket állítanak azoknak a hősöknek és mártíroknak, akik életüket a tanácsköztársaság védelméért áldozták. a közös határozat szerint a kossuth lajos téren állítják fel a tanácsköztársasági emlékművet. az avatóünnepségre 1969-ben, a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulóján kerül sor.

a városban a zemléni munkásmozgalom kialakulásának és történetének, valamint a tanácsköztársaság sátoraljajuhelyi eseményeinek megírására pályázatot hirdettek. a legjobb pályamunkákat díjazzák és könyv alakban is megjelentetik./mti/

9.15/gy *ke 100*

- 12 -

bb. 19. március 31-ig összeírják a csökkent munkaképességűeknek alkalmas munkahelyeket

1 sl/tr/le/gy/La

1968. február 21.

egy nemrég megjelent rendelet értelmében hazánkban most első ízben intézményesen rendezik a csökkent munkaképességűek helyzetét. magyarországon körülbelül 140 000 - 150 000-re tehető azoknak a száma, akik valamilyen fogyatékoságuk miatt bizonyos területeken nem teljes értékű munkaerők. a cél az, hogy ők is a számukra legmegfelelőbb feladatokat végezhesék. ezért a vállalatoknál az igazgató és a helyi szakszervezet egy-egy megbízottja, továbbá az üzemorvos közreműködésével bizottságok alakultak, amelyek számbaveszik a csökkent munkaképességűeket, s március 31-ig felkutatják a számukra alkalmas munkahelyeket, ezenkívül javasolják egyes műhelyek átalakítását, külön üzemrészek létrehozását, bedolgozó munkalehetőségeket kezdeményeznek és tanfolyamokat szerveznek a csökkent munkaképességűek átképzésére.

a feltárt munkalehetőségek listáját a helyi tanácsok is megkapják, mert ők koordinálják a csökkent munkaképességűek ügyeinek intézését. a tanácsok anyagilag is hozzájárulnak az ilyen dolgozók foglalkoztatásához, erre a célra egy évre körülbelül 200 millió forint áll rendelkezésükre. ebből az összegből segítik különféle munkahelyek átalakítását, a csökkent munkaképességűek foglalkoztatására alkalmas célvállalatok létesítését. a vállalati bizottságok a tanácsokkal állandó kapcsolatot tartanak és a többi között javaslatot tesznek azok segélyezésére, akik egyáltalán nem rehabilitálhatók. a tanácsok ellenőrzik a csökkent munkaképességűek számára alkalmas munkahelyek kijelölését, maguk is létrehozhatnak célvállalatokat, s kezdeményezik, hogy például a szövetkezetek is létesítsenek munkahelyet az arra rászorulóknak foglalkoztatására. aki semmilyen munkára nem képes, az pénzbeli segítyt kaphat. erre a célra - 1968-ra - mintegy 150 millió forintot szántak.

mivel a legújabb jogszabályok még nem eléggé ismertek, a szakszervezetek országos tanácsa a napokban valamennyi vállalat szakszervezeti szervéhez eljuttatja a csökkent munkaképességűek helyzetével kapcsolatos tájékoztatóját./mti/

9.20/11 *ke 100*

- 13 -

bb. 21. kidolgozzák a villamosenergiaipar fejlesztésének koncepciót - az év végén üzembe lép a 400 kilovoltos távvezeték

i tz/tr/ie/gy/La

1968. február 21.

tavaly 14,2 milliárd kilowattóra villamosenergiát fogyasztott ország. a dunamenti erőmű energiatermelésének átmeneti kiesése és egyéb váratlan események miatt ennek a szükségletnek a tervezettnél nagyobb hányadát - 12,6 százalék helyett 14,8 százalékát - fedezték külföldi behozatalból. így vált lehetségessé, hogy az energiaszolgáltatás a kiesés ellenére is zavartalan maradt.

a növekvő energiatermelést megalapozó részletes tervek kidolgozása szempontjából fontos esztendő a mostani. egyebek közt az idén kell véglegesíteni azokat a fejlesztési koncepciókat, amelyek 1975-ig megszabják és 1980-ig körvonalalban vázolják a villamosenergia-ipar növekedését. még mielőtt 1975-ben megkezdni az energiatermelést az első magyar atomerőmű, üzembe kell lépnie a 600 megawattos gyöngyösi erőműnek, majd ezt követően további 200 megawattos új egységének is, és ezenkívül ki kell építeni még további 800 - 1 000 megawattnyi kapacitást. hogy ebből mennyit alapozzanak szénre és mennyit szénhidrogénre, arról is a közeljövőben kell dönteni.

az idei év végén az országban először - a munkács-gödi távvezetékekkel - megjelenik a 400 kilovoltos feszültség. a hazai hálózat számára egyelőre az alacsonyabb - 220 kilovoltos - feszültség szint is megfelelő, így a 400 kilovoltos feszültség még jóideig csak a nemzetközi összeköttetést szolgálja.

az idén egyébként folytatják a kísérleteket az újfajta hazai vízlágyító anyagok alkalmazására, dolgoznak a turbinák indításának automatizálásán és a teherelosztó automatikákon, valamint egy új, korszerű berendezésen az erőművekben keletkezett salak és pernye eltávolításához./mti/

..

9.30/gy

- 14 -

*128
1000*

bb. 20. tudnivalók az esti- és levelezőtagozatra jelentkezőknek

i fe/hn4/sr/gy/La

1968. február 21.

a felsőoktatási intézmények esti- és levelezőtagozataira, valamint az idegen nyelvű továbbképző központ tanfolyamaira - a művelődésügyi minisztérium tájékoztatása szerint - azok a dolgozók kérhetik felvételüket, akik szeptember 1-én legalább másfél éve munkaviszonyban vannak. a katonai szolgálat is munkaviszonynak számít.

az agrár-felsőoktatási intézmények, az ipar-, műszaki jellegű felsőfokú technikumok és a felsőfokú szakiskolák, a tanárképző főiskolák, a testnevelési tanári szak, a tanítóképző népművelő-könyvtáros szak és az óvónőképző intézetek esti- és levelezőtagozataira csak azok a dolgozók nyerhetnek felvételt, akik a felsőfokú oktatás szakirányának megfelelő munkakörben dolgoznak, s munkahelyük javasolja a továbbtanulást.

az esti- és levelezőtagozatra pályázók júliusban tesznek felvételi vizsgát./mti/

..

bb. 23. vetélytársa támadt a szürkebarátnak - francia szőlőfajtákat honosítanak meg hazánkban

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. február 21.

franciaországból származó - nálunk még ismeretlen - borszőlőfajtákat honosítanak meg hazánkban. a mecsek lejtőin levő nagy fajtagyűjteményben évek óta figyelemmel kísérik a fejlődésüket, s a tapasztalatok megerősítették azt a véleményt, hogy be kell vonni őket a köztermesztésbe. a vörösbort adó „merlot”, a híres gironde-vidék honos fajtája. bora hasonlít a nálunk már ismert carbernet-france-éhoz, de annál bővebben terem és korábban érnek a fürtjei. a másik két fehérbort adó fajta az „aligoté”, és a „pinot blanc”, a kutatók különösen az utóbbihoz fűznek nagy reményeket, amely „édestestvére”, a nemes szürkebarátnak, sőt kitűnő tulajdonságaival felül is múlja azt. majdnem kétszer annyi terem - legalább is a mecseki borvidéken -, s minősége is jobb.

/folyt. köv./

9.30/11

- 15 -

*128
1000*

bb. 23. /vetéltársra támadt... folyt./ gy

érdekes, hogy mindhárom szőlőfajta már egész Európában elterjedt, nálunk viszont mindeddig nem foglalkoztak velük behatóbban a szakemberek. a következő években azonban bővíteni kell borfajtáink választékát, s ehhez a „skála-kiegészítéshez”, a francia fajták nagyon hasznosan járulnak majd hozzá. előreláthatóan a 70-es években vonulnak be a hazai köztermesztésbe./mti/

bb. 25. az országos gázhálózatba kapcsolják salgótarját

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. február 21.

százötvenmillió forintos költséggel salgótarját is bekapcsolják az országos gázhálózatba. kijelölték a fővezetékek nyomvonalát, sőt a gerincvezetékek csöveinek szállítása is megkezdődött. a 8 000 kalóriás hajduszoboszlói földgázt borsodnádasi érintésével ózdról vezetik salgótarjába. a város kohászati üzeméi, gáztüzhelygyára és két üveggyára az eddiginél korszerűbb gyártás technológiát alakíthat ki a gáz felhasználásával, javíthatja gyártmányainak minőségét, s előállításuk gazdaságosságát. az üzemekben az év közepén kezdik meg a gáz fogadására szükséges berendezések szerelését./mti/

bb. 28. száz esztendő napló - lakodalmas népszokásokról

a vid-fm/sk/ká/gy/cz

1968. február 21.

érdekes anyaggal gazdagodott a túskeváron működő somlói helytörténeti múzeum néprajzi gyűjteménye: előkerült egy száz esztendő napló, amelyben a vidék egykori lakodalmas szokásait jegyezték fel. bodó páf feljegyzései megőrkítik a ma már nagyrészt feledésbe ment érdekes népszokásokat, lakodalmi köszöntőket, tréfás verseket és dalokat. az érdekes anyagot felhasználják műsoraik összeállításához a környékbeli öntevékeny művészegyüttesek is./mti/

9.40/gy

- 16 -

bb. 29. tízmillió forint értékű elektronikus számológépet kapott a szegedi „számológár,”

a vid kz/sk/ká/il cz

1968. február 21.

ujabb nagyteljesítményű elektronikus számítógépet kapott a szegedi számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat. a 10 millió forint értékű gépet, amely másodpercenként 10 000 elemi művelet elvégzésére képes, teljesen pormentes, légkondicionált tereben helyezték el. a szegedi telep ezzel valószínűsíti a „számológárrá”, e fejlődött: 24 dél-magyarországi vállalat, nagyüzem könyvelési és termelési adatait dolgozza fel rendszeresen. a legnagyobb megrendelők közé számít a szegedi textilkombinátum például több mint másfélezer szövő- és más gép adatait „dobja ki”, műszakonként, gépenként és gyártmányonként. az üzem az eredményt hat órán belül megkapja, s így rövid idő alatt intézkedhet a hibák megszüntetéséről./mti/

bb. 30. falvaink szépségéért

vid kz/sk/ká/il cz

1968. február 21.

a zala megyében működő magántervezői szakértő bizottság felülvizsgálta az utóbbi évek falusi építkezéseit. a megállapítások szerint ebben a megyében 25 tájtipusu családi ház építési forma alakult ki. a népi építészet formai elemeit az új lakóházak tervezésénél azonban csak nagyon kevés helyen, főképpen a megyei déli részén, a délszláv községekben alkalmazzák. falvaink szépségének megőrzése és növelése érdekében a szakértő bizottság a következőkben olyan irányban igyekszik befolyásolni a magántervezőket, hogy még sokrétűbben hasznosítsák a hagyományokat. csak olyan családi házak építéséhez járulnak hozzá amelyek beillenek a már kialakult utcaképbé./mti/

9.45/il

10/11
10/11

- 17 -

bb. 31. két és negyedmilliárd forintos beruházás - megkezd-
ték a felvonulást az új ajkai timföldgyár építői

b vid kz/sk/ká/11 cz

1968. február 21.

gazdaságossági vizsgálatok igazolták, hogy timföldgyára-
ink bővítése már nem kifizetődő, ezért ajkán új gyárat épí-
tenek. az üzem a végleges tervek szerint a meglévő timföld-
gyártól délre, a helyi erőműtől hozzávetőleg egy kilométernyi-
re helyezkedik majd el. nyersanyagszolgáltató bázisától - a
halimba 3. bauxitbányától - alig négy kilométer választja el,
ellátása tehát egyszerű és olcsó lesz. az új gyár évente
240 000 tonnányi timföldet állít majd elő. terveit az alumínium-
ipari tervező intézet készíti, berendezéseinek jórészt pedig
a szovjetuniótól vásároltuk. az együttesen két és negyedmilli-
árd forintos beruházási költséggel felépülő timföldgyár 1972-
ben már termel. teljes felfutása a negyedik ötéves terv második
felére várható. ebben az időszakban az ajkai üzemek a hazai
timföldtermelésnek több mint a felét adják majd. a nagyszabású
építkezésre kijelölt területen hozzáálltak a tereprendezéshez,
tető alá hozták az első felvonulási épületeket, építik a rakta-
rokat és a műhelyeket./mti/

..-

bb. 32. kis „vit”, tallinn és szolnok megye fiataljainak rész-
vételével

vid fm/tné/ká/11 cz

1968. február 21.

az éjszta főváros, tallinn és szolnok megye között a kap-
csolat az idén tovább bővül. a kilencedik világifjúsági talál-
kozó tiszteletére a balti-tengeri ország és szolnok megye fia-
taljai kis „vit”, et tartanak. a tiszamenti megyéből július-
ban különvonattal száz-tagú küldöttség utazik tallinnba. a
munkásfiatalok, tsz-tagok, diákok megismerkednek a baráti or-
szág nevezetességével, s találkoznak a tallinni ifjúság képvi-
selőivel. közösen rendeznek művészeti műsort és sportvetélkedőket
a világifjúsági találkozó tiszteletére.

kiszélesítik a kapcsolatokat a tiszamenti vegyiművek és a
maarduszi vegyikombinát valamint a szolnoki ságvári endre megyei
művelődési ház és a tallinni jana tompa művészeti muzeum és
kulturpalota között is./mti/

..-

- 18 -

9.50/11

KE
10.00

bb. 33. keszthelyi kukoricafajták nyolc országban

a vid kz/sk/ká/11 cz

1968. február 21.

a keszthelyi agrártudományi főiskolán nemesített renokivül
korai tenyészidejű, georgikon 201-es és georgikon 301-es nevű
hibridkukoricák nemcsak a hazai hidegebb talajú vidékeken, de
külföldön is nagy sikert arattak. az idén nyolc ország kísér-
leti telepei tudományos intézményei kértek az említett fajták
vetőmagjából. különösen a lengyelak, az osztrákok,
továbbá az ndk és az nszk szakemberei jósolnak nagy jövőt nekik.
ezekben az országokban az idén nagyüzemi méretekben „vizsgá-
tatják”, a georgikon kukoricákat./mti/

..-

bb. 34. konkurrenca-vita - döntés a termelészövetkezet javára

b vid/kz/sk/ká/11 cz

1968. február 21.

konkurrenca-vita keletkezett a hódmezővásárhelyi bem
termelészövetkezet és a csongrád megyei talajerőgazdálkodási
vállalat között. a termelészövetkezet egy 2500 literes trágyalé-
szívó berendezés iparszerű üzemére kapott engedélyt a környékbeli
gazdaságoknak nyújtandó szolgáltatásokhoz. a monopól helyzetét
félő talajerőgazdálkodási vállalat azonban fellebbezést nyújtott
be az illetékes hatóságokhoz, holott kapacitás hiányában, csak
késedelmesen tud eleget tenni a hozzá befutott rendeléseknek. a
hatóságok elutasították a vállalat fellebbezését. a termelészö-
vetkezet szolgáltató tevékenységének engedélyezését megerősítették.
/mti/

..-

bb. 35. megszervezik a magnezit hazai gyártását - előkerült az
„elfekvő”, találmány

a vid kz/sk/ká/11 cz

1968. február 21.

a nehézipari kutató intézet még az ötvenes években kidol-
gozta a magnezitgyártás hazai technológiáját. a mindaddig „el-
fekvő”, találmány aktái csak az utóbbi időben kerültek elő. a
magnezitipari művek ugyanis évi 1200 tonnás teljesítményű,
kísérleti üzemet rendez be tiszavárkonyban e fontos kohászati
alapanyag előállítására. a munkálatoknál az intézet kutatói szak-
tanácsadóként működnek közre. az eljárás alapján érdekes módszer-
rel - hazai dolomitból, nagy szénsavtartalmu földgáz felhasználá-
sával - nyerik majd ezt a világszerte keresett terméket. a kísér-
leti üzem tapasztalatai alapján évi 4000 tonna kapacitású üzemet
akarnak építeni./mti/

..-

- 19 -

9.55/11

10.00
KE

bb. 36. elutasított hazánkban valentyina komarova
k vt/gg/it bs

1968. február 21.

valentyina komarova, a hősi halált halt űrhajósmérnök-
ezredes, vlagyimir komarov özvegye, - aki a honvédelmi mi-
nisztérium meghívására látogatott hazánkba - szerdán reggel
elutazott budapestre. a keleti pályaudvaron bucsuztatásá-
ra megjelent szilágyi lászló, vezérőrnagy, országos légvédelmi
parancsnok, ott voltak a honvédelmi minisztérium, a kisz köz-
ponti bizottsága, az országos nőtanács, az mszbt, valamint a
budapesti szovjet nagykövetség képviselői is./mti/

bb. 37. katonai küldöttség utazott moszkvába

t vt/gg/it bs

1968. február 21.

greckó marsallnak, a szovjetunió honvédelmi miniszterének
meghívására czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter,
az mszmp politikai bizottsága póttagjának vezetésével
szerdán reggel magyar katonai küldöttség utazott moszkvába.
a delegáció részt vesz a szovjet hadsereg megalakulásának 50.
évfordulója alkalmából rendezendő ünnepeken.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren
megjelent csémi károly altábornagy, a honvédelmi miniszter
első helyettese, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, erdélyi
károly külügyminiszterhelyettes, továbbá a néphadsereg tábornoki
és parancsnoki karának sok tagja, a honvédelmi minisztérium több
vezető beosztású munkatársa.

ott volt a bucsuztatásnál f.j. tyitov, a szovjetunió buda-
pesti nagykövete, sz.d. zotov vezérőrnagy, a nagykövetség katonai
attaséja, valamint k. i. provalov vezérezredes vezetésével az
ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok parancsnokságá-
nak több magasrangú képviselője./mti/

- 20 -

9.43/gy

kl
1920

bb. 26. „fiatalítják,, gyulát

a vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. február 21.

gyorsított ütemben fejlesztik gyulát, a 750 éves alföldi
várost. 1968-ban kerekén 170 millió forintot, az előző évinél
25 százalékkal többet költenek ilyen célra. az idegenforgalmi
lehetőségek jobb kihasználására a várofürdő festői környezetében.
300 személyes kemping épül. korszerűsítik a vasutállomást, új
éttermeket, abc-áruházakat és szaküzleteket nyitnak. a fekete-
körös partján már épül egy 400 ágyas szot-szálló, a városerdő-
ben pedig a korszerű vikendházakból alakított „mini üdülőváros,,
a fejlesztési tervekben fontos szerepe van az északi ipartelep
kialakításának, az érintett vállalatok kooperációjával közmü-
vesített területen helyezik el a vizgépészeti vállalatot és
más üzemeket. ugyanitt az év végéig 270 lakást adnak át rendel-
tetésének, de az összes további 300 lakás építését is megkezdik.
a város mezőgazdasági üzemei lépést tartanak a fejlődéssel. tí-
zenötmillió forintot költenek a primórtermesztés kialakítására,
fejlesztésére és általában ellátási célokat szolgáló beruházá-
sokra./mti/

bb. 27. javult a dohánytermelési kedv

vid-kz/sk/ká/gy/cz

1968. február 21.

az elmúlt évek peronoszpóra járványai alaposan visszave-
tették a dohánytermelést kelet-magyarországon. az állami segít-
ség, továbbá a peronoszpórának ellenálló fajták kinemesítésé-
nek hatására az idén viszont már újabb fellendülés tapasztalha-
tó. hajdu-bihar, békés, borsod és szabolcs-szatmár megye mező-
gazdasági üzemei eddig 24 000 hold dohány termelésére kötöttek
szerződést, s ez alig 2 000 holddal kevesebb a tervezettnél. ta-
valy ugyanaddig az időpontig még csak 18 000 holdra sikerült
megkötni a termelési szerződéseket. a dohánytermelés a jelek
szerint éppen a híres virginia hazájában, szabolcs-szatmár me-
gyében stabilizálódik a leggyorsabban./mti/

10.10/e

kl
1920

- 21 -

bb. 38. súlyos közlekedési balesetek

i fe/gk/sr/gy/bs

1968. február 21.

a tiszvári vasútállomás közelében a vasuti síneken akart átmenni marcz jánosné 75 éves dombóvári lakos és egy személyvonat halálra gázolta.

budapesten a 20. kerületben a dózsa györgy ut és a posta utca kereszteződésében koltai sándor 58 éves kocsirendező a egy jugoszláv rendszámú autó elütötte. koltai sérülésébe belehalt. a halálos baleset ügyében vizsgálat indult. szabálytalanul kanyarodott tehergépkocsijával és nem adta meg az elsőbbséget az üllői ut 18. előtt farkas zoltán 21 éves gépkocsivezető és összeütközött egy motorkerékpárral, amelynek vezetője, kiss sándor 41 éves lakatos, maglódi lakos súlyosan megsérült. a tehergépkocsi vezetője ellen eljárás indult. nem adta meg az elsőbbséget a járdaszívet és a járda között a 7. kerületben a lenin körut és a majakovszkij utca kereszteződésénél ifj. vass istván 27 éves műszerész és személygépkocsijával elütötte laczkó ilona 70 éves nyugdíjast. az idős asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba. a gépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

a 13. kerületben, a váci ut és a dózsa györgy ut kereszteződésében egy tehergépkocsi műszaki hiba miatt felszaladt a járdára, majd egy fának ütközött. a tehergépkocsi kísérője, bokor gábor súlyosan megsérült. a figyelmetlen sofőr ellen eljárás indult.

dudás lászló 10 éves iskolai tanulót, a 11. kerület ménesi ut 61. számú ház előtt egy autó elütötte. súlyos sérüléssel szállították a péterfy sándor utcai kórházba./mti/

bb. 39. vidéken is... - az albérlők helyzetéről tárgyalt a szak-szervezetek vas megyei tanácsának elnöksége

b vid-kz/gk/gy/bs

1968. február 21.

az albérlők helyzetéről tárgyalt szerdán szombathelyen a szak-szervezetek megyei tanácsának elnöksége. a városokban, illetve az üzemekben és a vállalatoknál szerzett tapasztalatok alapján megállapították, hogy az albérlőknek körülbelül a fele több bérleti díjat fizet, mint amit a törvényes rendelkezések megengednek. a főbérlet színté minden esetben önkényesen határozzák meg az albérleti díjakat, nem kevésbé az albérlők jogait.

/folyt. köv./
13.00/gy

- 22 -

1/16
1/20

bb. 39. /vidéken is... 1. folyt./ gy

különbösen nehéz - kiszolgáltatott - helyzetben vannak a gyermek-albértek. nem ritkák az olyan esetek, amikor kétgyerekes család havi jövedelmének csaknem a felét kénytelen kifizetni egy kétszer-három méteres, egészségtelenpincelakásért. az elnökség az összes illetékes szervezetek megküldendő állásfoglalásában sürgeti a lakikismeretlen hasznélvezők felelősségrevonását, a törvénysértések felszámolását. egyidejűleg felhívta az üzemi szakszervezeti bizottságok figyelmét arra, hogy ismertessék az albértekkel a helyzetüket szabályozó rendeleteket. felhívta a vállalatok és intézmények figyelmét arra, hogy a szövetkezeti lakások elosztásánál részesítsék előnyben az albérteket./mti/

bb. 41. időjárásjelentés

gg/gy/

1968. február 21.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán délután:

az évszaknak megfelelő hőmérséklet

az elmúlt napok során a kelet-európai hideg mérséklődött, így kedden mínusz 10 foknál hidegebb már csak egy-két helyen fordult elő. szárazföldünk leghidegebb helye szerdán reggel finnországi északi része volt. a legerősebb felmelegedés kedden az ibériai félszigeten és franciaország déli részein alakult ki, ahol 15-16 fokig emelkedett a hőmérséklet. nyugat- és közép-európában, ahol legerősebb hőmérsékleti ellentét áll fenn, sokfelé esik az eső, havaseső, hó. a következő rövid időszakban a kárpát-medence térségébe észak felől átmenetileg kisebb mennyiségű hideg levegő beáramlására, majd újabb enyhe légáramlásra számíthatunk.

hazánkban kedden többnyire napos, erősen szeles, az évszaknak megfelelő átlaghőmérsékletű száraz idő volt. az ország északi felén az éjszaka folyamán időjárási front vonult át, amiből a szerda reggel 7 óráig terjedő időszak alatt mindenütt hullott legfeljebb egy-két milliméter mennyiségű csapadék. az északnyugati megyékben este kezdődött eső reggelig kelet felé terjeszkedett, miközben fokozatosan havasesőbe, havazásba ment át. az északkeleti határmegyékben 1-2 centiméter vastagságu hóréteg képződött.

/folyt. köv./

13.05/gy

- 23 -

1/16
1/20

bb. 41. /időjárás... 1. folyt./ gy

a hőmérséklet kedden napközben általában plusz 3- plusz 8 fokig emelkedett. szerda reggelre plusz 1- plusz 2 fokig hűlt le a levegő, néhány helyen fagyott. délelőtt az északi megyékben néhány helyen havazott, máshol havaseső, eső esett. a hőmérséklet 11 órakor plusz 2- és plusz 8 fok között váltakozott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 2,2 fok volt, 0,8 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: tulnyomóan borult idő, főként az ország északi felében több helyen további havazás, később havaseső, majd eső. a szél ismét délire, délnyugati fordul és több helyen megélénkül. néhány helyen gyenge éjszakai fagy. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 2- plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 3- plusz 8 fok között.

a duna vizállása budapestnél szerdán délelőtt: 301 centiméter.
/mti/

bb. 40. tiz esztendő a budapesti tv nagyadó

1 kf/kf/1e/1l bs

1968. február 21.

fővárosunk egyik impozáns létesítménye a széchenyi hegyen álló 12 emeletes, 58 méter magas - 38 méter antennával „megkoronázott”, - a televízió adóépület. a budapesti tv adóállomást - amelynek 30 kilowattos adóberendezését a német demokratikus köztársaság szállította - 10 évvel ezelőt t 1958 február 22-én helyezték üzembe, s ezzel hivatalosan megkezdődött hazánkban a rendszeres, folyamatos televízió adás. előzőleg 1954-ben, a posta kis háziberendezésével kezdődtek a hazai televíziózás kísérletei, amelyet 1956-tól 1958-ig a bhg-ban gyártott 1 kilowattos adóberendezés szolgált.

/folyt. köv./
13.50/1l

- 24 -

bb. 40. / tiz esztendő .... folyt/ 1l

ezt váltotta fel a nagyadó, amely budapestet és környékét látta el műsorral. a nagyadó berendezését azóta, amennyire lehetett, tökéletesítették „átvezették”, rajta a televíziótechnika évtizedes fejlődésének eredményeit, s a biztonságos műsorsugárzás érdekében 5 kilowattos tartalékadóval is ellátták.

a tiz esztendő alatt nagyot fejlődött az ország televízió hálózata. a budapesti nagyadó az ország területének még csak 8 százalékát látta el műsorral azóta a pécsi, a miskolci, a soproni, a szentesi, a tokaji, a kékesi és a kabhegyi adóállomások, valamint a szekszárdi, az ózdi és a salgótarjáni átjátszó adók az ország területének mintegy 80 százalékát besugározzák. az idén üzembekezdett tiszántúli, /- komádi -/televízió adóval valamint a megépülő déldunántúli adóállomással 90 százalék fölé emelkedik az ország televízió műsorral ellátott területe. utána már csak sok-sok kis reléállomással lehet megoldani, hogy az ország egész területén jól vehető legyen a tv műsora.

a tiz esztendő fejlődést mutatja az is, hogy a rendszeres adás első évében 936 óra volt, most mintegy 3 200 óra az évi műsoridő. a televízió előfizetők száma a rendszeres adás első hónapjában 5 000, 1958. végén 16 000 volt, ma pedig már eléri a 1. 2 milliót.

a televízió-fejlesztés következő lépése - a fekete-fehér műsorellátás további javításán kívül - a színes adás. híradástechnikai iparunk megkezdte a kísérleteket, az előkészületeket a színes adó- és vevőberendezések előállítására. várhatóan az év végére elkészül az első hazai színes televízió adóberendezés, amely ugyancsak a széchenyi hegyen, a nagyadó épületében kap majd helyet./mti/

..-

bb. 44. kitüntetés

gg/sr/1l cz

1968. február 21.

a népköztársaság elnöki tanácsa honthy hanna kossuth-díjas színművésznőnek, a magyar népköztársaság kiváló művésznőnek, a fővárosi operettszínház tagjának művészi munkássága elismeréséül 75. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést losonczi pál, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese és garamvölgyi józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezető helyettese./mti/

..-

14.45/1l

- 25 -

de 15³⁰J

bb. 42. készülõben : „forradalmár katonák arcképcsarnoka,,
- sajtótájékoztató a zrinyi katonai kiadónál

t tf/j/sr/il cz

1968. február 21.

arról tájékoztatta - szerdán a magyar sajtó házában - az ujságírókat bedõ lászló ezredes, a zrinyi katonai kiadó vezetője, milyen kiadványokkal adnak segítséget az idén a néphadseregben folyó katonai kiképzéshez, hadászati ismeretszerzéshez, másfelõl pedig a polgári életben végzett hazafias neveléshez, katonapolitikai tájékoztatáshoz.

nemzetközi katonai almanach, haditechnikai kézikönyv, tisztek kézikönyve - ime néhány cím, amely régi igényt kielégítő, hézagpótló műveket ígér. haszonnal forgathatják majd nemcsak a fegyveres szolgálatot teljesítők, hanem a köznapi életben mindazok, akiket érdekelnek a politikai történések hátterében álló mozgatórugók, a különböző országok katonai technikája, hadseregének élete, felépítése, potenciálja. érdeklõdésre tarthat számot a harmadik világ katonai helyzetéről készült kiadvány, amely általános politikai kérdéseket is taglal majd. folytatódik, a „fáklya,, - sorozat is, amelyben a mostani napokban jelent meg john reed - a nagy sikerű „tiz nap, amely megrengette a világot,, szerzője - tollából az 1913-as mexikói forradalom történetét feldolgozó „viva villa,,.

szépirodalmi jellegű könyvek teszik teljessé a zrinyi kiadó 1968-as programját. a többi között vaskos antológia jelenik meg „írók - katonákról,, címmel: azokat a hosszabb-rövidebb műveket öleli fel, amelyek a legjobbaknak bizonyultak a honvédelmi minisztérium által évek óta meghirdetett irodalmi pályázaton, s néphadseregünk mai életét mutatják be. az antológiát illés lajos válogatásában szerkesztik.

terveibe már most beiktatott a zrinyi kiadó olyan könyveket, amelyek a közelgõ nagy történelmi évfordulók / tanácsköztársaság megalakulásának 50., a felszabadulás 25. jubileuma/ tiszteletére látnak napvilágot. közülük kiemelkedik a kossuth kiadóval közös gondozásban készült „forradalmár katonák arcképcsarnoka,, című életrajzi antológia, ez olyan veteránok, nagyszerű férfiak sorsát mutatja be, akik fegyverrel harcoltak a haladásért.

/folyt.köv./
14.50/il

- 26 -

15.41

bb. 42. / készülõben: ... 1. folyt/ il

azt is megemlítette még a sajtótájékoztatón bedõ lászló ezredes, hogy egyre nagyobb olvasótábora van az ujságíróknál kapható néphadsereg és a polgári védelem című lapoknak.
/mti/

..

bb. 43. rácz rózsza gimnazista átvette az indiai aranyérmét

t tf/tr/sr/gy/cz

1968. február 21.

Jagdish chandar kakar, az indiai köztársaság budapesti nagykövete jelenlétében adta át szerdán demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke azokat a díjakat, amelyeket kitűnő szereplésével kilenc magyar gyermekművész nyert új-delhiben a hagyományos nemzetközi gyermekrajz-pályázat és kiállítás százezer résztvevője közül. a kki székházában rendezett díjkiosztó ünnepségen az ifjú művészekkel együtt szüleit és rajztanáraikat is vendégül látták.

bejárta az elmúlt hetekben az egész világsajtót a hír, hogy rácz rózsza 15 éves keceli lány - most a kiskunhalasi gimnázium első osztályos tanulója - nyerte el selyemfestményeivel a pályázat fő díját: india elnökének aranyérmét. tv-riporterek, sajtófotósok jóvoltából neve után most személyét is megismerheti ország-világ. kürthy hanna - kinek már szép gyűjteménye van nemzetközi vetélkedőkön szerzett kitüntetésekkel, oklevelekkel - nehru-díjat nyert ezuttal. oklevelet, emléktárgyakat kapott: dudás mária, szabó erzsébet, szõke ágnes /mindhárman keceliek/, továbbá a tatabányai hoffmann mária, a hajduböszörményi nagy imre, a budapesti petri katalin és a székesfehérvári czvikli mária; közülük többen még általános iskolába járnak, a többiek tavaly fejezték be tanulmányaikat, s most középiskolai tanulók.

a díjak átadása után a kki alkalmi fogadással vendégelte meg az ifjú művészeket, szüleit, tanáraikat./mti/

..

14.55/gy

- 27 -

15.48

bb. 42. készülõben : „forradalmár katonák arcképcsarnoka,
- sajtótájékoztató a zrínyi katonai kiadónál

t tf/j/sr/il cz

1968. február 21.

arról tájékoztatta - szerdán a magyar sajtó házában - az újságírókat bedõ lászló ezredes, a zrínyi katonai kiadó vezetője, milyen kiadványokkal adnak segítséget az idén a néphadseregben folyó katonai kiképzéshez, hadászati ismeretszerzéshez, másfelõl pedig a polgári életben végzett hazafias neveléshez, katonapolitikai tájékoztatáshoz.

nemzetközi katonai almanach, haditechnikai kézikönyv, tisztek kézikönyve - ime néhány cím, amely régi igényt kielégítő, hézagpótló műveket ígér. haszonnal forgathatják majd nemcsak a fegyveres szolgálatot teljesítők, hanem a köznapi életben mindazok, akiket érdekelnek a politikai történések hátterében álló mozgatórugók, a különböző országok katonai technikája, hadseregének élete, felépítése, potenciálja. érdeklõdésre tarthat számot a harmadik világ katonai helyzetérõl készült kiadvány, amely általános politikai kérdéseket is taglal majd. folytatódik, a „fáklya”, - sorozat is, amelyben a mostani napokban jelent meg john reed - a nagy sikerû „tiz nap, amely megrengette a világot”, szerzõje - tollából az 1913-as mexikói forradalom történetét feldolgozó „viva villa...”

szépirodalmi jellegû könyvek teszik teljessé a zrínyi kiadó 1968-as programját. a többi között vaskos antológia jelenik meg „írók - katonákról”, címmel: azokat a hosszabb-rövidebb műveket öleli fel, amelyek a legjobbaknak bizonyultak a honvédelmi minisztérium által évek óta meghirdetett irodalmi pályázaton, s néphadseregünk mai életét mutatják be. az antológiát illés lajos válogatásában szerkesztik.

terveibe már most beiktatott a zrínyi kiadó olyan könyveket, amelyek a közelgõ nagy történelmi évfordulók / tanácsköztársaság megalakulásának 50., a felszabadulás 25. jubileuma/ tiszteletére látnak napvilágot. közülük kiemelkedik a kossuth kiadóval közös gondozásban készült „forradalmár katonák arcképcsarnoka”, címû életrajzi antológia, ez olyan veteránok, nagyszerû férfiak sorsát mutatja be, akik fegyverrel harcoltak a haladásért.

/folyt.köv./
14.50/il

154/2

- 26 -

bb. 42. / készülõben: ... 1. folyt/ il

azt is megemlítette még a sajtótájékoztatón bedõ lászló ezredes, hogy egyre nagyobb olvasótábora van az újságíróknál kapható néphadsereg és a polgári védelem címû lapoknak.
/mti/

..

bb. 43. rácz rózsza gimnazista átvette az indiai aranyérmet

t tf/tr/sr/gy/cz

1968. február 21.

ragdish chandar kakar, az indiai köztársaság budapesti nagykövete jelenlétében adta át szerdán demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke azokat a díjakat, amelyeket kitünõ szereplésével kilenc magyar gyermekművész nyert új-delhiben a hagyományos nemzetközi gyermekrajz-pályázat és kiállítás százezer résztvevõje közül. a kki székházában rendezett díjkiosztó ünnepségen az ifju művészekkel együtt szüleiüket és rajztanáraikat is vendégül látták.

bejárta az elmúlt hetekben az egész világsajtót a hír, hogy rácz rózsza 15 éves keceli lány - most a kiskunhalasi gimnázium elsõ osztályos tanulója - nyerte el selyemfestményeivel a pályázat fõ díját: india elnökének aranyérmét. tv-riporterek, sajtófotósok jóvoltából neve után most személyét is megismerheti ország-világ. kúrthy hanna - kinek már szép gyűjteménye van nemzetközi vetélkedõkön szerzett kitüntetésekben, oklevelekben - nehru-díjat nyert ezuttal. oklevelet, emléktárgyakat kapott: dudás mária, szabó erzsébet, szõke ágnes /mindhárman keceliek/, továbbá a tatabányai hoffmann mária, a hajduböszörményi nagy imre, a budapesti petri katalin és a székesfehérvári czvikli mária; közülük többen még általános iskolába járnak, a többiek tavaly fejezték be tanulmányaikat, s most középiskolai tanulók.

a díjak átadása után a kki alkalmi fogadással vendégelte meg az ifju művészeket, szüleiüket, tanáraikat./mti/

..

14.55/gy

154/2

- 27 -

bb 45. husz év alatt 300 ezer hektár új erdő - március 10 -
április 10: fásítási hónap - sajtótájékoztató a mém-ben

t cs/gk-lm ie

1968. február 21.

Földes László mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter-
helyettes szerdán a mém-ben tájékoztatta a sajtó képviselőit
az állami erdőgazdaságok és az elsődleges faipar helyzetéről.
elmondotta többek között, hogy hazánkban az utóbbi husz év
alatt kerekén 300 ezer hektár új erdőt telepítettek, s így az
ország erdőterületi aránya az 1946. évi 12.1 százalékról 15.6
százalékra nőtt. az erdősültség kívánatos felső határa 20 szá-
zalék, tehát a következő években tovább növelik az erdőterüle-
teket, fásítanak mezőgazdasági termelésre kevésbé vagy egyáltal-
án nem alkalmas területeken. ennek jegyében rendezik meg már-
cius 10 és április 10 között az idei fásítási hónapot is. külö-
nösen az alföld fásításában kívánnak nagyobb előrehaladást el-
érni.

a fejlesztés javuló feltételeit jellemzi, hogy a felsza-
badulás előtt mindössze az erdők 4-5 százaléka volt állami ké-
zen, jelenleg ez az arány eléri a 78 százalékot, a szövetkezeti
szektor részesedése pedig 21 százalékos. javult az erdők faálló-
mányának fajtaválasztéka is: míg 1946-ban csupán 4 százalék volt
a különösen értékes fenyő területi aránya, a múlt évben elérte a
9 százalékot. hazánk élőfa-készlete jelenleg körülbelül 170
millió köbméter. a nettó fakitermelés az 1920-1960-as évek át-
lagában 3.5 millió köbméter volt, 1965-ben pedig már 4 millió
köbméter. a további fejlesztés ütemére mutat, hogy az 1970. évre
szóló kitermelési előirányzat 5.2 millió s 1980-ra pedig 7 millió
köbméter. az iparifa felhasználás az 1920-1938. évi átlagnak szá-
mító 2.1 millió köbméterről 1965-ig 4.8 millió köbméterre emel-
kedett. a növekvő élőfa-készletek, s a javuló iparifa hányad elle-
nére az utóbbi években nagymértékben megnőtt, s előreláthatólag
tovább növekszik a faimport.

az erdőgazdaságok 34.8 millió forintos túlteljesítéssel
zárták az 1966-67-es gazdasági évet. az erdőgazdaságok és a szak-
vállalatok együttes vállalati eredménye 196.1 millió forint nye-
reség. ebből a nyereségrészesedés összege 36.4 millió forint. az
elsődleges feldolgozó ipari vállalatok teljes termelési értéke
kerekén 230 millió forinttal haladja túl az előző évi szintet.
a nyereség összege 238 millió forint, 31 millió forinttal több
az előző évinél. a kifizethető nyereségrészesedés összege itt
9 millió forint körül alakul.

/folyt.köv./
15.35/lm

- 28 -

de 16¹¹/

bb 45. /husz év alatt ... 1. folyt./-lm

az erdőgazdálkodásban ma fő törekvés az évi kitermelhető
hozam növelése, továbbá a rendelkezésre álló faanyagok takaré-
kos és gazdaságos felhasználása. a rövidebb vágási forduló
érdekében - valamint a faipar és a papírgyártás igényeinek kie-
légitésére - nagyarányú nyárfatelepítési programot dolgoztak
ki, sőt már a telepítés is meggyorsult. a gyorsan növekvő nyárfa-
fajok az egyéb lombos erdőkben szokásos 50-60 éves vágási fordú-
lókat 15-20 évre csökkentik, most már a szövetkezeti erdőgazda-
ságokban is növekszik a nyár aránya, amellyel a melléküzemági
tevékenység fejlesztése során is nagyot lendíthetnek az erdőterü-
letek gazdaságosabb kihasználásán./mti/

bb 46. intézkedés az ybl miklós-díj és a „Legjobb Lakóház
nívó-díj”, előterjesztéséről

1 sb/hné-lm ie

1968. február 21.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium az építésü-
gyi értesítő legújabb számában kiadott közleményével felhívja az
építésügy érdekelt vállalatait és szervezeteit, hogy készítsék
el javaslataikat a „Legjobb Lakóház nívó-díj”, és az ybl miklós-
díj ez évi kitüntetésében részesíthető személyekről, építészeti
alkotásokról, tervekről és tudományos munkákról. az idei ybl-
díj előterjesztése a sürgősebb, mert február 24-el lejár a javas-
lat beküldésének határideje. a „Legjobb Lakóház nívó-díj”, fel-
terjesztésére jogosult szervezetek egy része tavaly nem élt jo-
gával. az idei javaslatok elkészítéséhez azonban még elegendő
idő áll rendelkezésükre: március 31-ig elküldhetik az előterjesz-
téseket a minisztériumnak./mti/

bb 50. salátaexport

vid kz/sk-lm ie

1968. február 21.

bács megye szövetkezeti gazdaságainak üvegházaiban sze-
dik a primőröket. szerdán, a már korábban beérte karalábé után,
megkezdtek a retek és a zöldsaláta szállítását is. a duna-tisza
közi mezőgazdasági kísérleti intézet üvegházából két teljes ka-
mionkocsi - 20 000 fej - zöldsalátát továbbítottak bécsbe. a
következő export primőrszállítmányt a kecskeméti béke termelő-
szövetkezet indítja utba. a tervek szerint salátából több mint
negyedmillió fej, retekből pedig mintegy félmillió csomó kerül a
vidék üvegházaiból a hazai és a külföldi piacra./mti/

15.50/ju

-29-

de 16¹¹/

bb 47. ,, ingyen,, brikettel fűtötte lakását az építésvezető

a vid fm/tné-ju cz

1968. február 21.

győri lászló tatabányai lakos társadalmi tulajdont károsító, folyamatosan elkövetett sikkasztás miatt került bíróság elé. a 27 éves építésvezető a komárom megyei építőipari vállalat tüzelőanyagából többször is szállított lakására brikettet. a lopott tüzelőanyagot a vállalat dolgozóival rakatta fel és a vállalat által bérelt és fizetett tehergépkocsin fuvaroztatta haza. egyik munkatársának hasonló módon szintén a vállalat tüzelőanyagából ,, ajándékozott,, öt mázsa brikettet. győri összesen husz mázsa tüzelőanyagot tulajdosnitott el. állásából fegyelmi uton elbocsátották, a bíróság pedig jogerősen tíz-hónapi javító-nevelő munkára ítélte. /mti/

bb 48. a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport ülése

vid-fm/tné-ju

1968. február 21.

a hajdu-bihar megyei képviselőcsoport szerdán ülést tartott debrecenben. az ülésen részt vett c. nagy gábor, a megyei pártbizottság titkára is.

dr. szilágyi gábor csoportelnök adott számot az elmúlt esztendőben végzett munkáról. tavaly 16 képviselő 45 beszámolót tartott a megye városaiban és községeiben, s ezeken a beszámolókon több mint tízezer választópolgár vett részt. az országgyűlési képviselők hatékonyan közreműködtek hajduböszörmény ipari fejlesztési tervének kidolgozásában, a berettyó-kálló menti belvízvédelmi program összeállításában.

a képviselőcsoport a továbbiakban megtárgyalta az idei munkatervet. /mti/

15.55/szb

-30-

16.30

bb 49. pályaválasztási és szakköri hét - debrecenben

vid fm/tné-ju

1968. február 21.

a fiatalok pályaválasztásának segítése céljából szerdán debrecenben kiállítás nyílt az egyes iparágakban kínálkozó munkalehetőségekről, a továbbtanulás fontosságáról. a megyei uttörőházban ezzel kapcsolatban szakköri hetet is rendeznek.

ezenkívül a gyakorlati oktatást vezető általános iskolai tanárok üzemlátogatáson vesznek részt. hajdusoboszlón a hőgyes endre gimnázium történelem-szakköre bemutató foglalkozást tart. a debreceni tóth árpád gimnáziumban pedig megrendezik a ,, nyílt szakköri foglalkozás napját,, a rendezvénysorozatot a szakmunkásképzésről tartandó megyei értekezlettel zárják. /mti/

bb 51. tudósok a kéknyelüért

b vid kz/gk-ju cz

1968. február 21.

a szőlészeti kutató intézet badacsonyi telepének szakemberei megkezdték szervezett szaktanácsadásukat a balatoni történelmi borvidék szőlőtermelő gazdaságaiban. a szakemberek helyszínen elemzik a termelési adottságokat, s ezek alapján irányítják az új fajták és eljárások meghonosítását. ezzel létrejött az elméleti és gyakorlati szakembereknek az a széles körű összefogása, amelynek mindaddig eredménytelenül keresték a formáját. a rangsorolt feladatok között első helyen szerepel a balaton-felvidéken egykor nagy területet elfoglaló kéknyelü termelésének föllendítése. ez a kitűnő szőlőfajta az utóbbi években egyenlőtlen terméshozamai miatt háttérbe szorult, a badacsonyi szakemberek most viszont már szolgálni tudnak azzal a nagyüzemi termelési móddal, amely biztonságosabbá teszi a kéknyelü hozamait. az általuk kidolgozott gibberelinsz hormonhatású permetezés segítségével a szőlőszemek fejlődését lényegében függetleníteni tudták az időjárás szeszélyeitől. /mti/

16.--/szb

-31-

16.45

bb 62. nicolae ceausescu átutazott magyarországon

tr-lm sr

1968. február 21.

nicolae ceausescu, a román kommunista párt központi bizottságának főtitkára, a román szocialista köztársaság államtanácsának elnöke, ilie verdet, az rkp kp végrehajtó bizottságának és állandó elnökségének tagja, a minisztertanács első elnökhelyettese és manea manescu, az rkp kp végrehajtó bizottságának póttagja, a központi bizottság titkára, a gazdasági tanács elnöke kíséretében szerdán utban prága felé átutazott magyarországon. üdvözlésére budapestén a pályaudvaron megjelent komócsin zoltán, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, ajtai miklós, a politikai bizottság póttagja, a minisztertanács elnökhelyettese, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatársa. jelen volt dumitru turcus, román nagykövet és josef pucsik csehszlovák nagykövet./mti/

-. -

bb 52. épül a „tudományok háza”, pécs új egyetemi negyedében

a vid kz/gk-lm -cz

1968. február 21.

pécs új egyetemi negyedében a gazdasági tömb, a központi irodaház és az ország legszebb modern épületei közé számító 400 ágyas klinika szomszédságában gyors ütemben bontakozik ki az orvostudományi egyetem tudományos intézeteinek leendő új otthona. az ötemeletes, hatalmas épülettömböt az egykori zrínyi tiszti iskola átalakításával és bővítésével alakítják ki. az idén 30 millió forintot költenek erre a célra. a régi volt laktanyai hálótermeket kis laboratóriumokra osztották. a földszinten kialakult az ezer személyes aula, amelyet egy emelet magasságában galéria fog körül. ez lesz a dél-dunántúli város legnagyobb reprezentatív terme. a tervek szerint a mennyezetét 99 áttetsző, kívülről megvilágított műanyag-kúpola zárja. padozatát és oszlopait márvánnyal burkolják. hat bejáratának hangnyelő drapériáit gépek nyitják, zárják. az épület más részeiben nyolc különböző nagyságu tan- és konzultációs terem alakítanak ki. a tantermekhez tolmácsfülkék csatlakoznak. azokat a laboratóriumi helyiségeket, amelyekben nagyon érzékeny műszerekkel dolgoznak majd, beárnyékoló hálózattal védik az elektromos zavaró hatásoktól. a hatalmas épülettömböt az egyetemi város többi objektumaihoz hasonlóan a pécsi porcelángyárban készített tartós és tetszetős pirogránittal burkolják./mti/

16.07/szb

-. -
-32-

de 16.17

bb 54. felvételi előjog - ötezer új felvételi kérelem a békés megyei termelőszövetkezetekben

b vid kz/gk-ju cz

1968. február 21.

mintegy ötezer felvételi kérelmet tartanak nyilván a dél-békés megyei termelőszövetkezetek területi szövetségéhez tartozó 64 közös gazdaságban. a falvak lakói tömegesen térnek vissza a városi, ipari munkahelyeikről. a termelőszövetkezetek külön közgyűléseken vitatják meg a belépni szándékozók kérelmét. jól jellemzi az új helyzetet, hogy több közös gazdaságban felvételi előjogot állapítottak meg: a tagok gyermekeit, továbbá azokat az iparból visszatérő férfiakat illeti meg, akiknek a felesége tagja a szövetkezetnek. az új belépőkkel a terület közös gazdaságaiban lényegesen „megfiatalodik”, a tagság örvedetes, hogy különösen sokan térnek vissza olyanok, akik értenek a gépszerezéshez, a traktorvezetéshez, az építéshez és egyéb szakmunkákhoz./mti/

-. -

bb 53. új üzem nyírbátorban - több száz tonna táptakarmány évente

vid kz/gk-ju cz

1968. február 21.

a növényolaj- és mosószergyártó országos vállalat nyírbátori gyárában megkezdtek a Lecitin - a laktin nevű borjutáp egyik alapanyagának - gyártását. a növényolaj víztelenítésénél és tisztításánál keletkező, eddig lényegében veszteségbe ment mellékterméket használják fel erre a célra. évente több száz tonna laktin előállításához elegendő leticint szállítanak a feldolgozó üzemeknek. a teljesen zárt rendszerű technológiával termelő új üzem a gyár műszaki és karbantartó kollektívájának kiselejteztett anyagokból rendezte be, mégpedig úgy, hogy a kezelése nem is igényel külön személyzetet./mti/

-. -

bb 59. a komarov-hét szerdai ünnepei papán

vid fm/tné-ju cz

1968. február 21.

a pápai komarov-hét szerdán gazdag programmal folytatódott a város üzemiben és közintézményeiben. két gyárban és több középiskolában is megemlékeztek a szovjet hadsereg felévszázados jubileumáról. a pápai jókai könyvtárban kiállítás nyílt a szovjet irodalmi művekből. utána „50 éves a szovjet hadsereg”, címmel ünnepi műsort adtak a könyvtár olvasótermében, ahol több neves előadóművészünkön kívül fellépett margareta petrovna, a moszkvai operett színház tagja is./mti/

16.19/szb

-. -
-33-

de 17.17

bb 55. „vörös somogy,, címmel pályázati felhívás jelent meg somogyban

vid-fm/tné szb -cz

1968. február 21.

az őszirózsás forradalom közelgő 50. évfordulója tiszteletére a kisz somogy megyei bizottsága, a rippl-rónai múzeum és a megyei tanács művelődésügyi osztálya „vörös somogy,, címmel pályázatot hirdetett. az első világháború hadifoglyai, internacionalisták, volt vöröskatonák, munkásmozgalmi veteránok irásos vagy magnószalagon megörökített visszaemlékezéseivel pályázhatnak a megye fiataljai.

a pályaműveket május 15-ig kell benyújtani a kisz somogy megyei bizottságához. a legértékesebb munkákat díjazzák. az első díj 800, a második 500, a harmadik díj pedig 300 forint.
/mti/

..

bb 56. május 20-26. között rendezik meg az ötödik miskolci rövidfilm-fesztivált

vid-fm/sk szb -cz

1968. február 21.

a „miskolci tavasz,, évről évre visszatérő, nemzetközi jelentőségű eseménye a rövidfilm-fesztivál, amelyet a szakszervezetek borsod megyei tanácsa miskolc megyei jogú város tanácsával közösen rendez.

az idén öt kategóriában azokat a filmeket vetítik, amelyeket a múlt évben készítettek. az előzsűrizés budapesten megkezdődött, s az előreláthatóan március 10-re befejeződik. a filmek a dokumentum-, a riport- és híradó-, a népszerű tudományos, a rajz- és báb-, valamint a kísérleti filmek kategóriájában versenyeznek. az utóbbi kategóriában kerülnek elbírálásra a tv-filmek is.

miskolcon, a szakszervezetek megyei tanácsa székházában azok a filmek kerülnek májusban a közönség elé, amelyeket az előzsűri alkalmasnak tartott a továbbjutásra.

a miskolci fesztivál alkalmából a megye négy helységében tartanak filmbemutatókat, amelyeken az alkotók is résztvesznek.

mint a korábbi években, az idén is várnak külföldi filmalkotókat, valamint kisfilmeket, amelyeket „éjszakai vetítésen,, mutatnak majd be a magyar szakembereknek. /mti/

..

16.25/szb

-34-

el 17.32

bb 57. az első Légfűtéses vasuti személykocsi

a vid-kz/sk szb -cz

1968. február 21.

újfűtőberendezéssel felszerelt vasuti személykocsit állítottak forgalomba szerdán a budapest-hegyeshalom vonalon. a korszerű kocsi padjai alól eltűntek a fűtőtestek. a kocsifeljáró felett, a mennyezetben, 10-15 kilowatt energiát szolgáltató kaloriferet helyeztek el. az általa felmelegített levegőt ventilátorok juttatják az utastérbe. a berendezés, illetve az automatikus hőszabályozó, a külső hőmérséklettől függetlenül, állandóan 21 celsius fokot tartja a kocsi levegőjének hőmérsékletét. az új módszerű fűtési rendszer olcsóbb a hagyományosnál. előnyei közé tartozik továbbá, hogy automatikusan gondoskodik a levegő tisztántartásáról is. ha az üzemi próbán beválik, a jövőben a máv részére gyártott személygépkocsikat ilyen berendezésekkel szerelik fel a magyar vagon- és gépgyárban. /mti/

..

bb 58. építői műszaki tanácskozása pécssett

b vid-kz/sk szb -cz

1968. február 21.

a baranya megyei építőipari vállalat pécsi székházában szerdán több mint félmilliárd forint értékű építési-szerelési feladat műszaki intézkedési tervéről tanácskoztak a gazdasági, műszaki és társadalmi vezetők. a vállalat 1968. évi programja mintegy 100 millió forinttal haladja meg a tavalyit. a befejezésre ütemezett létesítmények száma 1967. évi 316 helyett 405, amelynek együttes értéke 570 millió forint. csupán lakásból 1092 szerepel az átadás listán, amire még nem volt példa a vállalat életében. éppen ezért a műszaki intézkedési terv fontos része a termelési sebesség növelése és az építési idő csökkentése. siklóson kenyérgyárat, pécssett raktárakat, óvodákat, bölcsődéket adnak át rendeltetésének. ebben az évben közel 200 millió forint állami egyedi nagyberuházás kivitelezését végzik a baranyai építői. ezek közé tartozik a szigetvári konzervgyár rekonstrukciója, a pécsi egyetemi városrész új egyetemi épülete, az elméleti tömb, a felsőfoku építőipari technikum, beremenden pedig az évi egymillió tonna kapacitású új cement- és mészmu. néhány különleges, érdekes feladatot is meg kell oldaniuk, mint például a mecseki tv-adótorony kiviteléhez a csuszózsáru elkészítése. fontos műszaki fejlesztési feladatokat valósítanak meg az év folyamán. tizennégy-tizenöt millió forint értékben bővítik a gépparkot. korszerűsítik a tmk-műhelyt. megkezdik a pécsi panelgyár bővítését, amely, ha elkészül évente 400 lakással több épülhet ezzel a korszerű technológiával. /mti/

..

16.30/szb

-35-

el 17.42

bb 60. a komárom megyei tanács ülése

a vid-fm/tné-lm -cz

1968. február 21.

a komárom megyei tanács szerdán az idei költségvetésről és fejlesztési tervekről tárgyalt.

a 472 millió forintos költségvetési javaslatban, - amelynek összege öt százalékkal magasabb a tavalyinál, - a lakosság életszínvonalának emelése áll előtérben. az összegnek csaknem 60 százalékát egészségügyi, szociális és kulturális célokra fordítják. többek között 150 új óvodai hely, 32 általános iskolai tanterem, 12 új napközi otthonos csoport és a negyedik negyedévben átadásra kerülő 320 személyes komáromi gyermekváros fenntartási költségei szerepelnek a tervezetben. bővítik a szakorvosi és a körzeti orvosi hálózatot, valamint a védőnői szolgálatot.

az idén 221 millió forintos fejlesztési alappal rendelkeznek a tanácsok. a tervek szerint a megye valamennyi városa és járása tovább gazdagodik. az eredetileg előirányzott 488 lakás helyett 513 építését szeretnék az idén befejezni. esztergomban többek között bővítik a szakközépiskolát, korszerűsítik a körházat, megkezdik az új turistaház építését. komáromban elkészül az új rendelő intézet, orosz lány új iskolát, gyógyszertárat, tata új járási művelődési házat kap. tatabányán új óvoda, két általános iskola, megyei köjál-székház, dorogon pedig 12 tantermes gimnázium építését kezdik meg. /mtl/

bb 63. fiatakorutól csalt el értéktárgyakat - egy évi és három hónapi szabadságvesztésre ítélték

a vid-fm/tné-lm

1968. február 21.

palotás dudás istván 26 éves miskolci lakatos különböző bűncselekmények sorozatát követte el. nemrégiben egy iskolás gyermeket használt fel könnyű pénzszerzésre. előbb arra vette rá, hogy otthonról hozza el orkáncabátját. a gyermek ezt meg is tette. az orkáncabátot palotás elzálogosította és a pénzt itálra költötte. később a gyermek óráját, majd fényképezőgépét csalta el különféle ürüggyekkel. természetesen az ezekért kapott pénzt is a maga céljaira fordította. így több alkalommal a fiatakorutól összesen 1 600 forint értékű ruhafélét, értéktárgyat csalt el.

a miskolci járásbíróóság palotás dudás istvánt viisszesőként és folytatólagosan elkövetett sikkasztásért egy évi és három hónapi szabadságvesztésre ítélté, a közügyek gyakorlásától pedig három évre eltiltotta. az ítélet jogerős. /mtl/

16.15/Lm

- 36 -

de 17.12

bb 61. egy-két hétig még fokozódhat az influenza

1 ms/hné-ju sr cz

1968. február 21.

négy hét elteltével megállapítható, hogy az idei influenza-járvány lefolyása lényegében megegyezik a korábbi, 1962-es és 1965-ös járványokéval. akkor a betegség általában tíz hét alatt, „futott végig”, az országban, a megbetegedések száma a hatodik héten tetőzött, majd eleinte lassan, később egyre gyorsuló ütemben csökkent. a tíz hét a járvány teljes átvonulásának ideje, az egyes érintett területeken természetesen ennél rövidebb ideig, átlag hat hétig tart, amiből két hetet lehet számítani az emelkedésre, négyet a csökkenésre. jól látszik ez az idei járványban pécs és baranya megye példáján, ahol a négy héttel ezelőtt megkezdődött járvány már két hete csökken és a szakemberek szerint további két hét múlva teljesen véget ér.

jelenleg a főváros, pest és heves megye valamint a közép-dunántúli megyék a legerősebben érintett területek, de elég nagy számú megbetegedés fordul elő bács-kiskun és szolnok megyében is. a fővárosban kedden 22 000-nél több új influenzás esetet jelentettek. az iskolákból a tanulók 12,2 százaléka hiányzott.

kelet- és északkelet-magyarországról, békés, csongrád, hajdu-bihar, borsod és szabolcs-szatmár megyéből, debrecenből és miskolcra ma még csak egészen alacsony megbetegedési számokat jelentenek.

a február 12-18 közötti héten, a járvány negyedik hetében kerekén 300 000-en betegedtek meg, többen, mint az előző három héten együttvéve. ebből a fővárosra 120 000-nél több megbetegedés jutott. a járvány lefolyása változatlanul enyhe, rövid gyógyulási idővel, kevés szövődménnyel. a közegészségügyi szakemberek véleménye szerint az országosan még csak ötödik hetébe lépött influenza-járvány további fokozódására számíthatunk, és csak 10-14 nap múlva kezd a helyzet lényegesen enyhülni. ne hagyoljuk tehát el a magunkkal és embertársainkkal szemben kötelező óvatosságot és gondosságot, vegyük komolyan az egészségügyi szabályokat, tanúsítsunk mindig kulturált magatartást. fordítsunk továbbra is nagy gondot táplálkozásunk fehérje- és c-vitamin tartalmára. kerüljük a zsufolt helyiségekben tartózkodást, töltsünk minél több időt tiszta, szabad levegőn. jutassunk belőle minél többet lakásunkba is gyakori szellőztetéssel. s ha mégis megbetegednének, töltsük ágyban a lázas időszakot és ne fogadjunk látogatókat. egyáltalán kerüljük el az embertársaink fertőződéséhez vezető alkalmakat. /mtl/

16.52/ju

- 37 -

de 17.12

bb 64. újabb tavaszi békedemonstráció a szolidaritás jegyében -
ülést tartott az országos béketanács elnöksége

t di/gk-ju sr la

1968. február 21.

az idén május 8 és június 8 között a szolidaritás jegyében rendezik meg a békemozgalmunk hagyományos tavaszi demonstrációját, - határozta el szerdai kibővített ülésén az országos béketanács elnöksége. a tanácskozáson, amelyet a hazafias népfront országos tanácsának klubjában tartottak, pethő tibor, az országos béketanács alelnöke a nemzetközi helyzetről, a világpolitika legutóbbi eseményeiről tartott tájékoztatót, majd sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára összegzet békemozgalmunk múlt évi tevékenységének eredményeit, tapasztalatait, ismertette a legfontosabb tennivalókat és előterjesztette az országos béketanács 1968. évi munkaprogramjának, valamint az elnökség állásfoglalásának tervezetét.

egyebek között hangsúlyozta: békemozgalmunk „ egy iskolát, egy kórházat vietnamnak, „ akciójának sikere, több mint 24 millió forintos végeredménye nagyszerű bizonyítást adott hogy az országainkat elválasztó sok ezer kiloéteres távolságot át-hidalja a közös eszmékre és mai céljaink azonosságára épülő barátság, összetartozás. rámutatott: a magyar szocialista munkáspárt proletár internacionalista politikájának szellemében az elmúlt hónapokban egyéb területeken is egyetlen hatalmas ivként fogta át az országot a vietnami és a szabadságáért, függetlenségéért küzdő többi nép iránti szolidaritás. a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének és a dél-vietnami felszabadítási front budapesti állandó képviselőjének vezetői több esetben is nagy elismeréssel szóltak a magyar városok és falvak lakóinak erkölcsi, anyagi támogatásáról. köszönetüket erről a helyről is továbbítjuk népünkhöz, mindazokhoz, akik tetteikkel is bizonyítást adtak segítőkészségükről - hangsúlyozta sebestyén nándorné, majd elmondta, hogy az „ egy iskolát, egy kórházat vietnamnak, „ akció lezárása óta is folytatódnak a felajánlások, országszerte új kezdeményezések bontakoznak ki. a közelmúltban például a kiskereskedők adományából 270 000 forintot bocsátottak az országos béketanács rendelkezésére, azzal a kéréssel, hogy gyógyszert és vitaminkészítményeket küldjön vietnamba. ezzel egyidejűleg számos üzemből, térszben határozták el, hogy vietnami műszakokat tartanak, műsoros esteket és más megmozdulásokat rendeznek, hogy ezek bevételével is tovább gyarapítsák a szolidaritási csekkszámát.
/ folyt. köv. /

17.20/Lm

18.4

- 38 -

bb 64. /újabb tavaszi ... 1. folyt./-lm

szó esett arról is a beszámolóban, hogy békemozgalmunk - hiven népünk akaratához - minden alkalommal hangot adott véleményének, kifejtette álláspontját, amikor a világ különböző részeiben imperialista mesterkedések, provokációk veszélyeztették a népek békéjét, súlyosbították a nemzetközi helyzetet. újra meg újra fórumot adott a német szövetségi köztársaság revansista-militarista politikájára, a monarcho-fasiszta görög katonai diktatura tulkapásai elleni tiltakozásnak, megbélyegezte a koreai népi demokratikus köztársaság szuverénitását, felségvizeinek megsértését, izrael hódító, területszerző törekvéseit. az arab népek iránti szolidaritás alkalmából delegáció járt az egyesült arab köztársaságban és félmillió forint értékű gyógyszert, illetve ruhaneműt adott át az izraeli agresszió következtében otthontalanná vált családoknak. a látogatás végeztével együttműködési megállapodást írtak alá az egyesült arab köztársaság béketanácsával, s megegyeztek abban is, hogy május első napjaiban magyarországra érkezik az eak békemozgalmának küldöttsége.

- elégedetten nyugtázzhatjuk - mondotta sebestyén nándorné -, hogy békemozgalmunk tavaly hiánytalanul teljesítette önként vállalt kötelezettségeit és készen áll az idejébe esztendő feladatainak megoldására is. a következő hónapokban is folytatnunk kell a nemzetközi élet időszerű kérdéseinek széles körű ismertetését, magyarázását, arra kell törekednünk, hogy még sok-sok rétbübb, hatásosabb legyen a vietnami nép számára nyújtott erkölcsi politikai és anyagi támogatás. helyes lenne, ha a Kisz „vádoljuk az imperializmust, „ akciója mellett a társadalmi és tömegszervezetek, illetve mozgalmak ismét közös kezdeményezéssel foglalnék keretbe a szabadságukat, függetlenségüket, a társadalmi haladás ügyét védelmező hazafiak iránti szolidaritást és segítőkészséget.

a referátumot sokoldalú véleménycsere követte. a felszólalók közül dr. ottlyk ernő evangélikus püspök nyomatékosan aláhuzta: a magyarországi protestáns egyházak hitbéli meggyőződésből vállalnak részt a béke ügyének szolgálatából. a hónap végén 30 tagu delegációjuk vesz részt prágában a keresztyén békekonferencia 3. világ-gyűlésén, s ott azon munkálkodik majd, hogy tovább erősödjék a vietnami nép igazsága mellett kibontakozott összefogás. földes Mihály író a munkaprogram tervezetéről szólva üdvözölte azt a törekvést, hogy 1968-ban is új módszerekkel, elemekkel kívánják gazdagítani békemozgalmunk tevékenységét.

/folyt. köv./

17.30/Lm

18.4

- 39 -

bb 64. /ujabb tavaszi ... 2. folyt./-lm

fodor istvánné pedagógus heves megye példájával bizonyította, hogy az országos béketanács kezdeményezései a társadalom legkülönbözőbb rétegeinek sorából tizezreket ösztönöznek állásfoglalásra. nádasdi józsef, a kisz központi bizottságának titkára állást foglalt békemozgalomunk és a társadalmi és tömegszervezetek összefogása, alkotó együttműködése mellett. meleg szavakkal méltatta a dél-vietnami szabadságharcosok offenzívájának sikereit, amelyek országszerte új lendületet adnak a szolidaritási akcióknak. elmondta: a kisz folytatja a „vádoljuk az imperializmust, akcióit, amelynek programjában ifjúságunk és a felnőtt lakosság adományaiból eddig több mint 30 millió forint gyűlt össze a 172 525 k 95-ös csekkszámán. indítványozta: helyes lenne, ha a koreai népi demokratikus köztársaság kikiáltásának 20. évfordulója alkalmából, az év közepén megrendeznék hazánkban a koreai nép iránti szolidaritás hetét. dr. timkó imre, az opus pacis ügyvezető igazgatóhelyettese egyebek között azt fejtegette; „új humanizmus kialakulásának vagyunk tanúi és felelősségteljes részesei, amelynek célja az egyének és az egész emberiség fölemelkedése. egy emberibb világ megteremtésén munkálkodunk, nem azt élézzük, ami elválaszt bennünket, hanem azt tartjuk szem előtt, ami széles körű egységbe fűz... dr. zsebők zoltán kossuth-díjas egyetemi tanár, az országos béketanács tudományos bizottságának titkára rámutatott: az orvosok számára sokszorosan fájdalom, amit az amerikaiak vietnamban elkövetnek. akkor, amikor a kórházakban, klinikákon hatalmas erőfeszítéseket tesznek egy-egy ember életének megmentéséért, vietnam földjén dollárcsereket költenek egyetlen szabadságharcos elpusztítására. sürgette: békemozgalomunk fordítson az eddiginél is nagyobb gondot az értelemre ható érvek erősítésére. mutasson rá, hogy az egyesült államok barbár agressziója az emberiség közös kincseit prédálja. dr. jókai loránd, a szot elnökségének tagja elmondta: a szakszervezetek országos tanácsa arra készült, hogy találkozóra hívja meg a vietnami hősekről elnevezett szocialista brigádok vezetőit. javasolta: az eddiginél nagyobb számban vonják be békemozgalomunk akcióiba a jogásztársadalom képviselőit. fürth sándor, a mechanikai laboratórium dolgozója két és fél hónapos vietnami tartózkodása kapcsán arról beszélt, hogy a vietnami nép jól ismeri és nagyra értékeli hazánk és a többi szocialista ország proletár internacionalista támogatását.

felszólalt még a vitában domonkos lajos, valamint gulácsi józsefné iskolaigazgató és nánási lászló, a szövetség felügyelőbizottságának elnöke.

/folyt.köv./

17.50/sz20

de 18 35

-40-

bb 64. /ujabb tavaszi... 3. folyt./-szb

az elnökség kisebb módosításokkal egyhangulag elfogadta az országos béketanács 1968. évi munkaprogramjának tervezetét, és állást foglalt a nemzetközi helyzet néhány fontos, időszerű kérdésében.

az országos béketanács 1968. évi munkaprogramjának alapján május 8 és június 8 között szolidaritási hónapot rendez hazánkban. ennek gyűlésein és más eseményein a társadalom valamennyi rétegének alkalmat adnak arra, hogy újra megerősítse: helyesli és támogatja a szabadságukért és függetlenségükért küzdő hazafiak, így a vietnami nép igazságos ügyét, s fölemelje szavát európa békéje és biztonsága mellett. a vietnamban járt magyar szakemberek és közéleti személyiségek részvételével újjászervezik az országos béketanács vietnam-bizottságát. megemlékeznek az indokínával kapcsolatos genfi egyezmények aláírásának évfordulójáról, a vietnami demokratikus köztársaság nemzeti ünnepéről, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának jubileumáról, a vietnami hősök napjáról. békemozgalomunk ajándékával delegációt küldenek szíriába és jordániába. ott lesznek békemozgalomunk képviselői a katonai tömbök és az európai biztonság kérdéseivel foglalkozó nemzetközi konferencián. folytatják a határtalálkozók sorozatát.

több rendezvényen foglalkoznak azzal, hogy az ensz 1968-at az emberi jogok évének nyilvánította. joliot-curie halálának 10. évfordulója alkalmából a budapesti népfrentbizottsággal közösen a joliot-curie téren emlékünnepséget tartanak. az országos béketanács tudományos bizottsága pedig a joliot-curie sugárbiológiai intézetben tudományos ülészeket rendez. a wroclawi értelmiségi világkonferencia 20. évfordulóját értelmiségi nagygyűléssel köszöntik. baráti találkozóra hívják meg a wroclawi találkozón részt vett magyar küldöttség tagjait. ezzel egyidejűleg bizottságot alakítanak a béke-világtanács és a magyar békemozgalom 20. születésnapjának méltó megünneplésére, s emléktáblákat készítenek azoknak a békeharcosoknak a kitüntetésére, akik két évtizede fáradoznak a jó ügyért.

az országos béketanács a tervek szerint 15 országba küld delegációt az év hátralévő szakaszában, s vendégeket hív meg 13 országból.

az országos béketanács elnökségének állásfoglalása többek között hangsúlyozza:

/folyt.köv./

17.55/szb

-41-

de 18 35

bb 64. /ujabb tavaszi... 4. folyt/ju

a őszinte aggodalommal és mély felháborodással látjuk, hogy az egyesült államok más tőkés hatalmakkal együtt napjainkban is súlyos konfliktusokkal, durva provokációkkal mérgezi a nemzetközi kapcsolatok légkörét. reakciós politikájával, amely a nyílt erőszak és a jogtalan követelések pilléreire épül, beárnyékolja az egész emberiség horizontját.

- a világ békéjét, az emberiség jövőjét fenyegető veszély láttán kötelezettségünknek tartjuk, hogy újra fölemeljük szavunkat a háborus gyújtogatók mesterkedései, az elnyomás, az erőszak minden formája ellen. fenntartás nélkül támogatjuk a vietnami nép igazságos céljait. köszöntjük a dél-vietnami szabadságharcosokat, akik hősiességükkel, bátorságukkal, offenzívájukkal az egész haladó emberiség csodálatát, megbecsülését kiérdemelték. helyeseljük és történelmi jelentőségüknek tekintjük a dél-vietnami nemzeti és békeerők szövetségének megalakulását és támogatjuk céljait. újra kifejezzük meggyőződésünket: vietnamban is vereség vár az agresszorokra, az imperialista betolakodókra és bábjaikra. elérkezik a nap, amikor a nép egyedül jogos és hivatott képviselői veszik át a hatalmat.

- tiltakozunk a német szövetségi köztársaság revansista - militarista politikája, a fasizmus ujjaélesztése és minden olyan mesterkedés ellen, amely európa békéjét, biztonságát fenyegeti. ezuton is állást foglalunk a koreai népi demokratikus köztársaság népének igazsága mellett. megbélyegezzük izrael magatartását, amely eddig is megakadályozta és napjainkban is akadályozza a közel-keleti válság békés rendezését. együttérzésünkről, szolidaritásunkról biztosítjuk az arab népeket és követeljük: az izraeli csapatokat vonják vissza a demarkációs vonalak mögé és a támadók fizessenek jóvátételt az agresszióval okozott károkért.

- szót emelünk a fasiszta görög diktatura terrorintézkedései, az athéni véstörvényszékek ítéletei ellen: az egész haladó emberiséggel együtt sürgetjük: bocsássák szabadon a bebörtönzött politikai foglyokat, vessenek véget a hazafiak üldözésének, tegyék lehetővé a haladó politikai és társadalmi szervezetek működését és minden területen térjenek vissza az alkotmányhoz, - zárul az országos béketanács elnökségének állásfoglalása. /mti/

18.03/ju

de 18.03

-42-

bb 65. ülést tartott az akadémia

k ms/tné-ju sr la

1968. február 21.

a magyar tudományos akadémia szerdán rusznyák istván elnöklésével ülést tartott. az ülésen dr. csanádi györgy közlekedés és postaügyi miniszter levelező tag tartott bevezető előadást a közlekedéspolitika új irányairól. az előadáshoz hozzászólt sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke, turányi istván, a műszaki tudományok doktora, és erdey-gruz tiber akadémikus. /mti/

--

bb 66. Ünnepség egerben a szovjet hadsereg félévszázados jubileuma alkalmából

vid fm/tr-lm la

1968. február 21.

a szovjet hadsereg megalakulásának 50. évfordulója alkalmából szerdán ünnepi gyűlést rendeztek egerben, a fegyveres erők klubjában. szécsényi józsef alezredes ünnepi beszédben méltatta a szovjet hadsereg félévszázados fennállásának jelentőségét, majd megnyitották a jubileummal kapcsolatban rendezett kiállítást. /mti/

--

bb 67. ünnepség karcagon a szovjet hadsereg megalakulásának 50. évfordulója alkalmából

vid-fm/tné-lm la

1968. február 21.

a magyar-szovjet baráti társaság és az mhsz szolnok megyei elnöksége, valamint karcag város párt-, állami és társadalmi szervei szerdán megyei diszünnepséget rendeztek karcagon a szovjet hadsereg megalakulásának 50. évfordulója alkalmából. a városi tanács nagytermében tartott diszünnepségen megjelentek a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet katonai alakulatok képviselői és a vörös hadseregben harcolt nagykunsági internacionalisták.

az ünnepséget kovács istván, a városi pártbizottság titkára nyitotta meg, majd brassói tivadar ezredes méltatta a szovjet hadsereg és hadiflotta megalakulásának és a proletárhatalom védelmében vívott hősi harcainak jelentőségét. /mti/

--

18.08/ju

de 18.08

-43-

bb 64. /ujabb tavaszi... 4. folyt/ju

a őszinte aggodalommal és mély felháborodással látjuk, hogy az egyesült államok más tökések hatalmakkal együtt napjainkban is súlyos konfliktusokkal, durva provokációkkal mérgezi a nemzetközi kapcsolatok légkörét. reakciós politikájával, amely a nyílt erőszak és a jogtalan követelések pilléreire épül, beárnyékolja az egész emberiség horizontját.

- a világ békéjét, az emberiség jövőjét fenyegető veszély láttán kötelezettségünknek tartjuk, hogy újra fölemeljük szavunkat a háborus gyújtogatók mesterkedései, az elnyomás, az erőszak minden formája ellen. fenntartás nélkül támogatjuk a vietnami nép igazságos céljait. köszöntjük a dél-vietnami szabadságharcosokat, akik hősiességükkel, bátorságukkal, offenzívájukkal az egész haladó emberiség csodálatát, megbecsülését kiérdemelték. helyeseljük és történelmi jelentőségüknek tekintjük a dél-vietnami nemzeti és békeerők szövetségének megalakulását és támogatjuk céljait. újra kifejezzük meggyőződésünket: vietnamban is vereség vár az agresszorokra, az imperialista betolakodókra és bábjaikra. elérkezik a nap, amikor a nép egyedül jogos és hivatott képviselői veszik át a hatalmat.

- tiltakozunk a német szövetségi köztársaság revansista - militarista politikája, a fasizmus ujjaélesztése és minden olyan mesterkedés ellen, amely európa békéjét, biztonságát fenyegeti. ezuton is állást foglalunk a koreai népi demokratikus köztársaság népének igazsága mellett. megbélyegezzük izrael magatartását, amely eddig is megakadályozta és napjainkban is akadályozza a közel-keleti válság békés rendezését. együttérzésünkről, szolidaritásunkról biztosítjuk az arab népeket és követeljük: az izraeli csapatokat vonják vissza a demarkációs vonalak mögé és a támadók fizessenek jóvátételt az agresszióval okozott károkért.

- szót emelünk a fasiszta görög diktatura terrorintézkedései, az athéni vésztörvényszékek ítéletei ellen: az egész haladó emberiséggel együtt sürgetjük: bocsássák szabadon a bebörtönzött politikai foglyokat, vessenek véget a hazafiak üldözésének, tegyék lehetővé a haladó politikai és társadalmi szervezetek működését és minden területen térjenek vissza az alkotmányhoz, - zárul az országos béketanács elnökségének állásfoglalása. /mti/

18.03/ju

de 18.03

-42-

bb 65. ülést tartott az akadémia

k ms/tné-ju sr la

1968. február 21.

a magyar tudományos akadémia szerdán rusznyák istván elnöklésével ülést tartott. az ülésen dr. csanádi györgy közlekedés és postaügyi miniszter levelező tag tartott bevezető előadást a közlekedéspolitika új irányairól. az előadáshoz hozzászólt sarlós istván, a fővárosi tanács vb elnöke, turányi istván, a műszaki tudományok doktora, és erdey-gruz tibor akadémikus. /mti/

--

bb 66. ünnepség egerben a szovjet hadsereg félévszázados jubileuma alkalmából

vid fm/tr-lm la

1968. február 21.

a szovjet hadsereg megalakulásának 50. évfordulója alkalmából szerdán ünnepi gyűlést rendeztek egerben, a fegyveres erők klubjában. szécsényi józsef alezredes ünnepi beszédben méltatta a szovjet hadsereg félévszázados fennállásának jelentőségét, majd megnyitották a jubileummal kapcsolatban rendezett kiállítást. /mti/

--

bb 67. ünnepség karcagon a szovjet hadsereg megalakulásának 50. évfordulója alkalmából

vid-fm/tné-lm la

1968. február 21.

a magyar-szovjet baráti társaság és az mhsz szolnok megyei elnöksége, valamint karcag város párt-, állami és társadalmi szervei szerdán megyei diszünnepséget rendeztek karcagon a szovjet hadsereg megalakulásának 50. évfordulója alkalmából. a városi tanács nagytermében tartott diszünnepségen megjelentek a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet katonai alakulatok képviselői és a vörös hadseregben harcolt nagykunsági internacionalisták.

az ünnepséget kovács istván, a városi pártbizottság titkára nyitotta meg, majd brassói tivadar ezredes méltatta a szovjet hadsereg és hadiflotta megalakulásának és a proletárhatalom védelmében vívott hősi harcainak jelentőségét. /mti/

--

18.08/ju

de 18.08

-43-

bb 68. rendkívüli ülést tart a divsz végrehajtó bizottsága
i di/tr-lm sr 1968. február 21.

a demokratikus ifjúsági világszövetség budapesti irodája március 5-re és 6-ra párizsba rendkívüli ülésre hívta össze a divsz végrehajtó bizottságát. a tanácskozáson megtárgyalják a vietnami nép szabadságharcának legutóbbi eseményei után kialakult helyzetet és állást foglalnak azokkal a kezdeményezésekkel kapcsolatban, amelyek célja: tovább erősíteni a világ ifjúságának akcióit a vietnami nép győzelméért, szabadságáért, függetlenségéért és a békéért. ezzel egyidejűleg azt is megvitatják: milyen további részt vállalhat a divsz a 9. világifjúsági találkozók előkészítéséből és sikeres lebonyolításából, hogyan járulhat hozzá ahhoz, hogy a vit méltóképpen demonstrálja az új nemzedék szolidaritását a vietnami néppel./mti/

bb 69. üzemi baleset
tr-lm sr

1968. február 21.

kőbányán a körösi csoma ut 27-41 szám alatt a budapesti lakásépítő vállalat építkezésén az egyik ház 7. emeletén három vasgerenda kicsuszott a helyéről és a rajta álló három segédmunkás a 6. emeletre zuhant. a mentők kórházba szállították a munkásokat. orvosi vélemény szerint 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedtek. a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

bb 70. vajdasági költő estje kecskeméten
vid-fmő/tné-lm la

1968. február 21.

a szomszédos szocialista országok íróival és költőivel való kapcsolat kialakításán fáradozik a kecskeméti katona józsef társaság. külföldi írók részvételével az idén több irodalmi találkozót rendeznek. az elsőre szerdán került sor: a társaság meghívására kecskemétre látogatott fehér ferenc vajdasági költő. a legmagasabb jugoszláv művészeti díjjal kitüntetett költő este a városi tit-klubban találkozott a kecskeméti irodalomárokcal. felolvasó estjét szekér endre tanár, a vajdasági irodalom kiváló ismerője nyitotta meg, műveinek tolmácsolásában pedig a katona józsef gimnázium szavalói működtek közre./mti/

18.20/szb

-44-

de 1832

bb 71. meghalt id. urbancsok mihály a párt és a munkásmozgalom régi harcosa

vid fm/sk-ju ká la

1968. február 21.

miskolcon február 20-án 67 éves korában meghalt id. urbancsok mihály, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa. urbancsok mihály fiatalon, 1918-ban bekapcsolódott a munkásmozgalomba és 1929 óta volt tagja a pártnak. résztvett a nagy iparvárosban, a diósgyőri vasgyárban végzett illegális munkában, s mint a miskolci ellenállási mozgalom kiemelkedő alakja, a mekankomité egyik vezetője volt. 1950-ben közreműködött a tanácsok szervezésében, 1954 óta mint a miskolci hazafias népfront bizottság elnöke tevékenykedett, s haláláig tagja volt a miskolci városi pártbizottságnak. munkásságáért többek között a szocialista házáért érdemrenddel, a szabadság érdeméremmel, a „fegyverrel a hazáért”, partizán emlékéremmel tüntették ki./mti/

bb 72. a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1968. február 21.

rendelkezésre bocsátjuk csémi károlynak, a honvédelmi miniszter első helyettesének a néphadsereg tiszt házában elmondandó beszédét. keretet később adunk, a beszéd csak jelzésre használható.

x x x

ezekben a napokban a szovjetunió népei, a szocialista országok dolgozói, a békéért és haladásért küzdő emberek, köztük a magyar népköztársaság dolgozó népe és fegyveres erői: a magyar néphadsereg, a belügyminisztérium alakulatai, a munkásőrség személyi állománya - katonák, tiszthelyettesek, tisztek és tábornokok - mély tisztelettel és forró elvtársi szeretettel köszöntik az 50. születésnapját ünneplő szovjet fegyveres erőket!

50 évvel ezelőtt - 1917. októberében - oroszország osztályharcos munkásai és parasztjai a lenini bolsevik párt vezetésével végrehajtották az emberi történelem legdicsebb tetteit: győzelemre vitték a szocialista forradalmat, megteremtették a világ első munkás-paraszt államát.

a szónok a továbbiakban visszapillantást adott a nagy októberi szocialista forradalom győzelmét követő időkről, majd így folytatta:
/ folyt. köv./

18.30/ju

-45-

de

bb 72. /a szerk. figy. ... 1. folyt./-lm

a szovjet hadseregnek kimeríthetetlen erőforrása, hogy a legigazabb ügy, a szocialista forradalom és annak vívmánya, a munkás-paraszt hatalom védelmében fogott fegyvert. a szovjet hadsereg az első olyan reguláris hadsereg az emberiség történetében, amely sem megalakulásakor, sem később, sem nyíltan, sem titkon nem tűzött maga elé hódító célokat.

ez a hadsereg a forradalmi munkások és a parasztok hadserege. maga a felfegyverzett nép. katonái és parancsnokai - harcosoktól a marsallokig - a nép fiai, akik minden tükkel a nép ügyét szolgálják.

a szovjet fegyveres erők győzelmeinek, erejének szilárd alapja, kiapadhatatlan forrása: a kommunista párt irányító és vezető szerepe, gondoskodása.

a párt a legkiválóbb forradalmárok ezreit és tizezreit küldte a hadseregbe, s mindenkor a szocializmus, a nép ügye iránti hűség, a szocialista hazafiság és a proletárnemzetközség szellemében nevelte a fegyveres erők állományát.

a szovjet vörös hadsereg a proletár-internacionalizmus jegyében született. létrejött pillanatától a szocialista forradalom, a béke, a haladás, a dolgozók nagy nemzetközi ügyének védelmezőjeként lépett harcba. ezért soraiban a soknemzetiségű szovjetország valamennyi népének fiaival válllvetve ott harcoltak más országok internacionalistáinak százai is.

mi magyarok büszkeséggel, nagy megbecsüléssel és szeretettel emlékezünk hazánknak azokra a hős fiaira, akik ott voltak a fiatal szovjet hadsereg bölcsőjénél és oroszországi osztálytestvéreikkel egysorban harcoltak a szovjet állam védelméért.

/folyt.köv./

18.45/ju

1957

bb 72. / a szerk. figy. ... 2. folyt. /-ju

a szovjetunió népei győztek az intervenció és polgárháború küzdelmeiben! mérhetetlen áldozatok árán megvédték hazájukat, az emberi haladás, a nemzetközi munkásmozgalom legfőbb bázisát és hozzáfoghattak újabb nagy történelmi feladataik megvalósításához.

a szovjetuniót példátlan rövid idő alatt elmaradott agrár országból gazdaságilag erős hatalommá változtatták, mely fejlett szocialista iparra és mezőgazdaságra támaszkodott. ez szilárd alapot teremtett ahhoz, hogy a párt és a kormány olyan ütemben fejleszthesse, erősíthesse a fegyveres erőket, amilyent az imperialisták továbbra sem szűnő agresszív fenyegetései mulhatatlanul szükségessé tett.

csémi károly ezután a német fasizmus barbár háborújáról szólt:

soha nem okoztak még egy népnek annyi kárt, és szenvedést, mint a szovjet népnek ebben a háboruban, melyben több, mint 20 millió szovjet állampolgár vesztette életét, s az összes anyagi kár a nemzeti vagyon mintegy 30 százaléka volt.

a szovjetunió népei és fegyveres erői hősiessé kiállták a súlyos megpróbáltatásokat, s viselve a háború fő terheit, világra szóló győzelmet arattak: szétverték a hitleri fasiszta hadsereg főerőit, majd a japán kwantung hadsereget. megvédték szocialista hazájukat és teljesítették proletár-internacionalista küldetésüket is: felszabadították európa és ázsia elnyomott népeinek egész sorát, megteremtve ezekben az országokban azt a történelmi lehetőséget, hogy a dolgozó tömegek a társadalmi felemelkedés útjára lépjenek.

a szovjetuniónak a második világháborúban aratott történelmi győzelme nyomán megnyílt a lehetősége annak, hogy további 13 országban győzzön a proletárforradalom. ezzel a szocializmus világrendszeré, a történelem alakulásának döntő tényezőjévé vált. s a szovjetunió, a szocialista világrendszer léte és támogatása lehetővé tette, hogy a népek szétzúzzák az imperializmus évszázados szegénytelen gyarmati rendszerét.

a felszabadított népek - köztük a mi hazánk dolgozói - örök hálával emlékeznek a szovjet hadsereg katonáira, a szovjet nép hős fiaira, akik oly sok áldozatot hoztak, hogy az elnyomott népek kezéről lehulljon a fasiszta rabság bilincse. tisztelettel hajtjuk meg a kegyelet zászlaját a szovjet hősök előtt, akik a legdrágábbat - életüket - adták és vérüket hullatták hazánk felszabadításáért. e történelmi tényről úgy tiszteljük, mint népeink, fegyveres erőink megbonthatatlan örök barátságának zálogát.

/folyt. köv./

18.55/szb

1957

bb 72. /a szerk. figy. ...3. folyt./-Lm

a honvédelmi miniszter első helyettese utalt a szovjet-unióknak a nagy honvédő háborút követő gazdasági fellemlésére, majd így folytatta:

a szovjet hadseregben az elmúlt időszakban teljesen új haderőnemeket és fegyvernemeket hoztak létre, e mellett jelentősen fejlesztették és korszerűsítették a régieket is. ma a szovjet fegyveres erők haderőnemei: a szárazföldi csapatok, a légi erők, a honi légvédelmi csapatok, és a haditengerészeti flotta új, féltelen, a réginél összehasonlíthatatlanul nagyobb határfokú fegyverekkel rendelkeznek.

a világ egyetlen hatalmának fegyveres ereje sem rendelkezik olyan kiválóan képzett és oly hatalmas tapasztalatok birtokában levő katonai vezetéssel, háborúk tüzeiben edzett hadvezérek olyan sorával, mint a szovjet fegyveres erők.

a korszerű harceszközök, nagyhatósugarú és hatalmas erejű fegyverek olyan emberek kezében vannak, akiket - a polgárháború és a nagy honvédő háború hőseihez méltóan - áthat a kommunizmus ügye iránti odaadás, a szovjet patriotizmus és az áldozatkész internacionalizmus szelleme. a szovjetunió kommunista pártjának neveltjei ők. mélységes meggyőződésünk, hogy ha sor kerülne rá, ismét a helytállás nagyszerű példáit mutatnák a világnak. a szovjet fegyveres erők óriási erőforrása ez: a nagyerejű fegyverek határfokát megsokszorozza a szovjet katona politikai öntudata, magasfokú erkölcsi szelleme.

csémi károly ezután így folytatta:

jogosan lehetünk büszkéek arra, hogy a szovjet emberek hazánk felszabadításáért kiontott vére és áldozata nem volt hiábavaló. élve a felszabadulás nyomán kialakult lehetőségekkel, népünk - a párt vezetésével - hősi harcban kivívta, megvédte és megszilárdította a munkások, parasztek hatalmát.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány - a nemzetközi helyzetet és az imperialisták agresszív politikáját figyelembe véve - mindenkor nagy gondot fordított és fordít szocialista vívmányaink, nemzeti függetlenségünk védelmére, honvédelmünk erősítésére, fegyveres erők fejlesztésére.

/folyt. köv./

19.---/szb

-48-

se 1929

bb 72. / szerk. figy. ... 4. folyt. /-ju

számításba veszi azt is, hogy a fejlesztés arányban legyen országunk teherbíró képességével és ne akadályozza népgazdaságunk fejlődését, népünk állandó életszínvonalának emelkedését.

pártunk központi bizottsága legutóbbi ülésén felmérte és elemezte a honvédelem terén az utóbbi években végzett munkát és néphadseregünk helyzetét. a központi bizottság határozatban megállapította, hogy az elmúlt időszakban jelentősen növekedett hazánk védelmi ereje. helyes és változatlanul szükségesnek tartja a varsói szerződés keretében a szövetségesekkel való együttműködés további fejlesztését.

elmondhatom, hogy a magyar népköztársaság fegyveres erőknek vezetőit és egész személyi állományát lelkesíti az a tény, hogy a párt központi bizottsága ilyen nagy figyelmet szentelt munkánk elemzésére.

a szónok ezután a következőket mondotta:

engedjék meg, hogy honvédelmünk helyzetéről szólva fegyveres erőknek vezetői és egész személyi állománya nevében e helyről is őszinte köszönetet mondjak a szovjetunió és a szovjet hadsereg vezetőinek, tábornokainak és tisztjeinek azért a sokoldalú elvtársi és baráti segítségért, amelyet nekünk a magyar népköztársaság fegyveres erőknek fejlesztése terén rendszeresen nyújtottak és nyújtanak. ezen belül is külön üdvözlöm a hazánk területén ideglenesen állomásozó szovjet csapatok parancsnokságát és egész személyi állományát, akikkel sokoldalú, gyílmölcsöző elvtársi kapcsolataink vannak.

csémi károly megállapította a továbbiakban, hogy az elmúlt fél évszázad a szocializmus nagy győzelmeinek sorozatát hozta magával, míg az imperializmus kiheverhetetlen vereségeket szenvedett. ezután így folytatta:
/ folyt. köv./

18.56/Lm

- 49 -

se 1929

bb 72. /a szerk. figy. ...5. folyt./-lm

a kiheverhetetlen csapások ellenére azonban még igen nagy és éppen ezért egyáltalán nem lebecsülhető erő áll az imperializmus rendelkezésére. gazdasági erőforrásaikra támaszkodva az imperialista hatalmak - az egyesült államok vezetésével - nagyerejű, jól felszerelt hadsereget tartanak fegyverben, agresszív katonai tömbök és támaszpontok hálójával fonták körül a világot.

több mint husz évvel a második világháború befejezése után még mindig nem sikerült megvalósítani az európai biztonságot. a népek békéjét kontinensünkön a nemzetközi imperializmus olyan veszedelmes rohamosztaga fenyegeti, mint az amerikai imperialisták első számú szövetségese, a nyugat-német militarizmus. Európában van a legfőbb agresszív katonai csoportosulás, a nato, amelynek fenntartását és erősítését a nemzetközi imperializmus, mindezekelőtt az amerikai imperialisták politikájuk sarkkövének tekintik.

az európai szocialista országok erőfeszítései nyomán azonban kontinensünkön az erőviszonyok gyökeresen a szocializmus javára alakultak. itt vannak a szocializmus legszervezettebb osztagai, fő erői. itt áll őrt a szocializmus, a társadalmi haladás, a béke magasrangú ügye felett a fél évszázad harcaiban megerősödött s a magasrendű szocialista gazdaságra támaszkodó szovjet hadsereg, valamint az európai szocialista országok védelmi szövetsége, a varsói szerződésbe tömörült szocialista országok egyesített fegyveres ereje. ez készíti megfontolásra az imperializmust Európára vonatkozó terveinek kialakításánál.

a világ más részein viszont, ahol kedvezőbbnek ítélik meg lehetőségeiket, zsarolással, puccsokkal, provokációkkal, vagy éppen nyílt katonai beavatkozással, helyi háborúkkal igyekeznek hatalmukat fenntartani, vagy ha lehet, növelni. mind-ebben az amerikai imperialisták járnak élen, akik a világ zsandáranak szegyenletes szerepét vállalták magukra és esztelen kalandokkal fokozzák a nemzetközi feszültséget.

különösen súlyos válság felé sodorja a világot az amerikai imperialisták agressziója vietnámban, ahol barbár háborút folytatnak a szabadságért küzdő hős vietnami nép ellen, s egyre arcátlanabban fenyegetik e térség más népeinek békéjét és biztonságát is. hosszú évek óta folyik az amerikai agresszorok vietnami háborúja, melyben a tőkésvilág vezető katonai hatalma egy szabadságszerető kis nép elszánt erővel áll szemben, s katonai tulereje ellenére megszegyenítő kudarcok sorozata éri őket.

/folyt.köv./

19.00/lm

- 50 -

el 1929

bb 72. / szerk. figy. ... 6. folyt. /-ju

népünk csodálattal adózik hős vietnami testvéreinknek, akik rendíthetetlen harcukkal ismét bizonyítják, hogy az igazságos célokért küzdő népek - ma még inkább mint bármikor azelőtt - legyőzhetetlenek. a szocialista országok népeinek nagy családjával együtt erejéhez mérten a mi népünk is minden lehetséges eszközzel segíti a testvéri vietnami népet s továbbra is teljes szolidaritásunkról biztosítjuk őket.

népünket teljes joggal aggasztja az a feszült helyzet is, amely a nemzetközi monopolitőke által támogatott és bátorított izraeli agresszió nyomán közel-keleten kialakult és jelenleg is fennáll.

a szocialista országok, a világ haladó erőinek támogatásával ugyan a haladó arab rendszerek megszilárdultak - s ez a kibontakozás perspektíváját nyitotta meg.

az amerikai agresszorok aljas módszereit bizonyítja a pueblo kémhajó ez év elején elkövetkezett arcátlan provokációja is, mely súlyos merénylet a koreai népi demokratikus köztársaság szuverenitása ellen, s amelyet teljes joggal ítélt el mély felháborodással az egész világ közvéleménye.

ilyen nemzetközi helyzetben, a béke és biztonság fenntartásában különösen nagy felelősség hárul a békéért küzdő erőkre, mindezekelőtt a testvéri szocialista országokra: fokozottan megköveteli védelmi erőink magas fokú készenlétben tartását, egységünk szilárdítását. történelmi szükségesség, hogy mindezekelőtt az európai szocialista országok védelmi szövetségét, a varsói szerződés szervezetét erősítsük.

befejezésül a szónok a következőket mondotta:

születésének fél évszázados évfordulóján e helyről is forrón köszöntjük a szovjet nép fegyveres erejét, s szívből kívánjuk, hogy növelje tovább harcképességét, fokozza harckészültségét, érjen el újabb sikereket a hadtudomány és a haditechnika fejlesztésében, a csapatok kiképzésében és nevelésében.

biztosíthatjuk fegyverbarátainkat, hogy a magyar népköztársaság fegyveres erői a rájuk háruló feladatok maradéktalan teljesítésével eleget tesznek kötelezettségeiknek, szocialista hazánk, dolgozó népünk és a testvéri országok népei, a szocializmus és a béke nagy ügye javára.

csémi károly szavait a két nép barátságának életetésével fejezte be./mti/

19.15/ju

el 1952

--

-51-

bb 73. hazaérkezett Indiából németh károly

k szb sr

1968. február 21.

németh károly, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára, aki pártunk képviselőjében részt vett az indiai kommunista párt VIII. kongresszusán, szerdán hazaérkezett Indiából. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a pártfőiskola igazgatója fogadta. jelen volt f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 74. embargó 0.30 h-ig

-----
diplomáciai kapcsolat az elefántcsontpart köztársasággal

gg szb sr

1968. február 21.

a magyar népköztársaság kormánya és az elefántcsontpart köztársaság kormánya attól az óhajtól vezetve, hogy fejlesszék az országok közötti kapcsolatokat, tárgyalásaik eredményeképpen elhatározták diplomáciai kapcsolat létesítést a magyar népköztársaság és az elefántcsontpart köztársaság között, továbbá a legrövidebb időn belül diplomáciai képviselők cseréjét nagykövetségi szinten. a két fél kifejezésre juttatta azt a meggyőződését, hogy ezáltal hozzájárulnak a nemzetközi együttműködés fejlesztéséhez és a világ békéjének megerősítéséhez. /mti/

--

bb 76. időjárásjelentés

tné-ju la

1968. február 21.

a meteorológiai intézet jelenti február 21-én, szerdán este 19 órakor:

felhős, ennyre idő

várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős, enyhe idő, többfelé esővel. helyenkint élénk déli, délnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 5-10 fok között. /mti/

--

19.20/szb

-52-

de 1952

bb 75. kitüntetési ünnepség a néphadsereg központi klubjában

t vt/j-lm sr

1968. február 21.

a szovjet hadsereg fennállásának 50. évfordulója alkalmából szerdán a magyar néphadsereg központi klubjában rendezett ünnepségen szovjet katonákat tüntettek ki.

a szovjet hadsereg és a magyar néphadsereg közötti testvéri barátság erősítésében szerzett kiemelkedő érdemei elismeréseként 50 szovjet katona kapta meg a forradalmi munkás-paraszt kormány által alapított „a haza szolgálatáért érdemem,” kitüntetést.

felolvasták a honvédelmi miniszter parancsát, amelyben a maga és a néphadsereg személyi állománya nevében köszönti az ideiglenesen Magyarországon állomásozó szovjet csapatok táborno-kait, tisztjeit, harcosait, majd további sikereket kíván a katonai és a politikai kiképzésben, a szovjet és a magyar nép testvéri barátságának, a két ország hadseregei fegyverbarátságának elmélyítésében.

a parancs felolvasása után a honvédelmi miniszter adomá-nyozta kitüntetéseket csémi károly altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese nyújtotta át. a kitüntetettek között van m.i. jerasztov vezérőrnagy, f.g. tyimosin ezredes, k.k. piszin ezredes és i.sz. danyiljuk ezredes is.

a kitüntetési ünnepségen megjelent a magyar néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának számos tagja. k.i. provalov vezérezredes vezetésével ott voltak a z ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának magasrangú képviselői.

a kitüntetettek nevében k.k. piszin ezredes mondott köszönetet a megtisztelő elismerésért. /mti/

--

19.25/lm

- 53 -

de 1952

bb 77. diszünnepeg a szovjet hadsereg jubileuma alkalmából
t vt/gg-lm sr 1968. február 21.

a szovjet hadsereg megalakulásának 50. évfordulója alkalmából szerdán este diszünnepeget rendeztek a magyar néphadsereg központi klubjának színháztermében. az ünnepi esten megjelent és az elnökségben foglalt helyet biszku béla, az mszmp központi bizottságának titkára, a politikai bizottság tagja; ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese, a politikai bizottság póttagja; benkei andrás, belügyminiszter; borbándi jános, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője; csémi károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke; erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, politikai és társadalmi életünk több más ismert személyisége. ott volt az ünnepegén a néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának sok tagja, részt vettek a társfegyveres testületek vezetői, a kisz kb, a hazafias népfrent, a mhsz, valamint a magyar partizán szövetség képviselői, a munkásmozgalom veteránjai.

jelen volt és ugyancsak az elnökségben foglalt helyet f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete; sz.d. zotov vezérőrnagy, katonai attasé, továbbá k.i. provalov vezérezredessel az élen a szovjet hadsereg ideiglenesen hazánkban állomásozó csapatai parancsnokságának magasrangu képviselői, valamint a szovjetunióból érkezett veterán katona küldöttség, amelyet o.v. tolsztikov vezérezredes vezet. részt vettek az ünnepegén a szocialista országok budapesten akkreditált katonai és légügyi attaséi is.

a magyar és a szovjet himnusz hangjai után, az mszmp kb. és a kormány nevében benkei andrás üdvözölte a jelenlevőket, majd csémi károly mondott ünnepi beszédet. / a beszédet 72. sz. hírünkben közöltük, az embargót feloldjuk! /

a hosszantartó tapssal fogadott beszéd után a diszünnepeg második részében magyar és szovjet katonaművészek adtak nagysikerű műsort, amelyben ismert fővárosi művészek is közreműködtek./mti/

--

19.45/ju

le 20-8

-54-

bb 78. kádár jános vezetésével pártküldöttség utazott csehszlovákia

k-gg-ju sr a

1968. február 21.

csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának meghívására kádár jánosnak, a központi bizottság első titkárának vezetésével szerdán este pártküldöttség utazott prágába a csehszlovák dolgozók 1948 februári győzelmének 20. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepegekre. a küldöttség tagjai: nyers rezső, a politikai bizottság tagja, a kb titkára, pataki lászló, a központi bizottság tagja, a győr-sopron megyei pártbizottság első titkára és kovács imre, hazánk csehszlovákiai nagykövete, aki prágában csatlakozik a küldöttséghez.

a küldöttséget a nyugati pályaudvaron focs jenő a minisztertanács elnöke, komócsin zoltán, a központi bizottság titkára, a politikai bizottság tagjai, aczél györgy, a központi bizottság titkára, péter jános külügyminiszter, benkei andrás belügyminiszter, a kb tagjai, csanádi györgy közlekedés- és postaiügyi miniszter, puja frigyos, a kb tagja, a külügyi osztály vezetője és bálint józsef, a kb gazdaságpolitikai osztályának vezetője bucsuztatta.

jelen volt josef pucsik, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

--

20.35/ju

lo^{uo}

-55-

a szerkesztőségek figyelmébe!

-im la

a bb 77. sz. hír /diszünnepség a szovjet hadsereg jubileuma alkalmából / első bekezdésének 14. sorától a szöveg helyesen:

... a hazafias népfront, az mszbt, a mhsz....

/mti/

--

20.45/Lm

- 53 -

20⁵²

- v é g e

fr

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1968. február 22.

bg 1. miben mennyi van? - a pritamin a téli c vitaminok ,, ki-
rállya,, 100 grammban 300 mg

1 kf/kf-ju ie ez

1968. február 22.

től végén a legtöbb embernél érezhetően jelentkeznek a vitaminok - különösen a c vitamin - hiánya, ami zavart okozhat az életfolyamatokban. a vitaminhiány még az egészséges emberre is kellemetlen következményekkel, például tavaszi fáradékonysággal jár, nem is szólva a betegekről. a napi c vitamin szükséglet általában 50-125 milligrammban határozták meg, a szoptató nők igénye még ennél is nagyobb, 150 milligrammos. a ,, vitamin-
hiány,, kielégítésére még télen is sokféle élelmiszer kerül forgalomba, s ezek bőségesen fedezik a szükségleteket.

a jelenteg kapható élelmiszerek közül a c vitaminok ,, ki-
rállya,, a pritamin. száz grammjában 300 milligramm c vitamin van. napi két citrom elfogyasztása az egész napi c vitamin szükségletet fedezi, hiszen a nálunk legmindennapibb déligyümölcs 100 grammja 40 milligramm c vitamint tartalmaz. versenyez vele a csipkeshörp, amelyben 30 milligramm, sőt még a dió is, amelyben 25 milligramm a c vitamin. tíz deka narancs c vitamintartalma 18 milligramm, s ezt majdnem eléri a savanyukáposzta és a cékla 13-13 milligrammos c vitamintartalmával. almából 1 kilót kell megenni, hogy hozzájussunk napi 60 milligramm c vitaminhoz. aki szereti a burgonyát, napi 1 kiló elfogyasztásával 50 milligramm c vitamint - tehát egy napi minimális szükséglethez - juthat. /mti/

se

--

-1-